

15ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

21 ΠΛΑΝΟ

2013 #272

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΑΛΛΑΖΕΙ...
...στο χέρι μας είναι να τον κάνουμε
να αλλάξει προς το καλύτερο.
Μαργκρέτ Ολίν, *Δίχως σπίτι.*

ΜΕΤΑ SOCIAL MEDIA

ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΚΟΣΜΟ

ΤΟ TWITTER ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

THESSALONIKI
INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL
www.filmfestival.gr

TASTE THE MOMENT

15TH THESSALONIKI DOCUMENTARY FESTIVAL

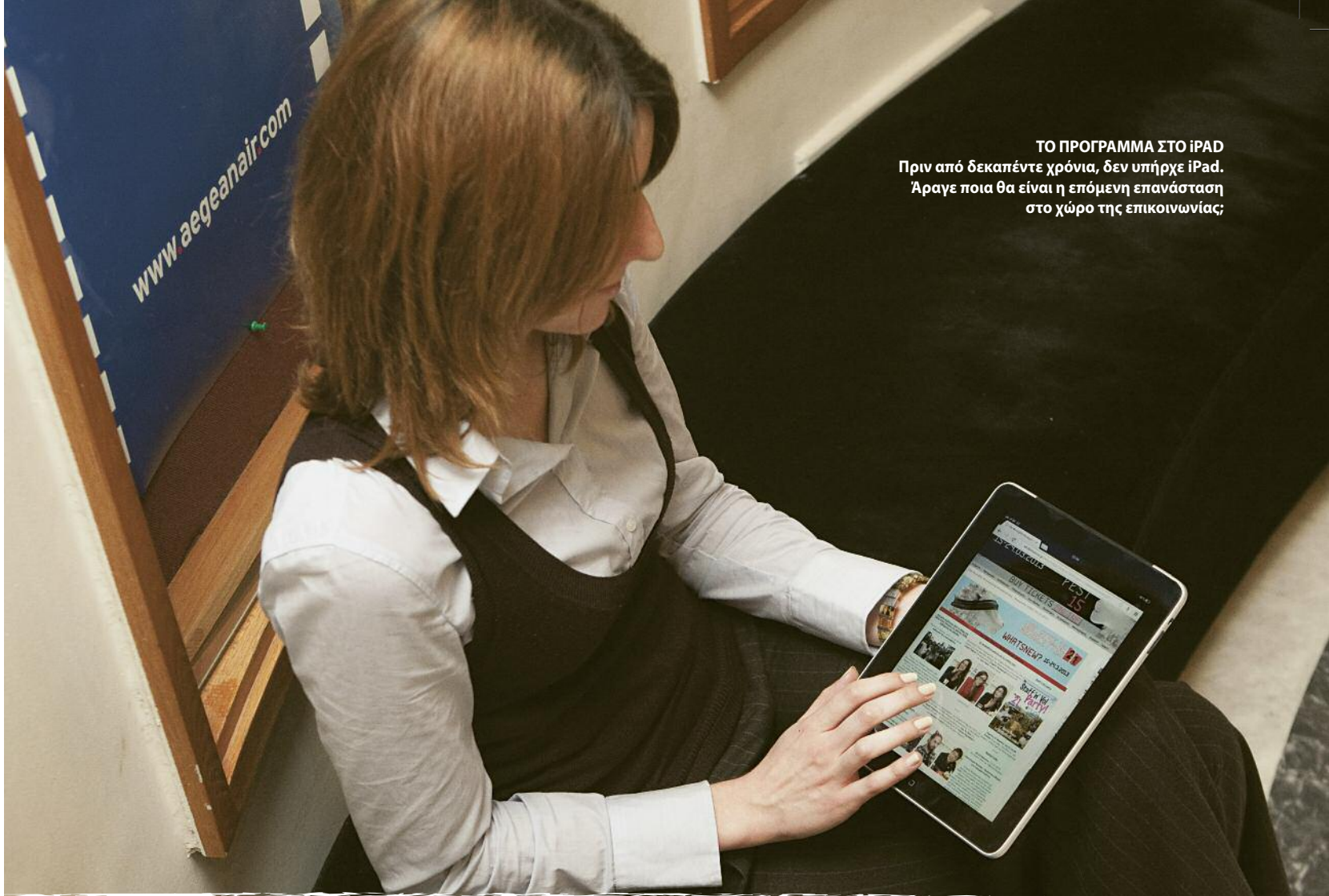
SPONSOR OF THE AUDIENCE AWARDS

Fischer
PILSENER BEER

 [facebook.com/FischerBeerGreece](https://www.facebook.com/FischerBeerGreece)

Enjoy responsibly

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ iPad
 Πριν από δεκαπέντε χρόνια, δεν υπήρχε iPad.
 Άραγε ποια θα είναι η επόμενη επανάσταση
 στο χώρο της επικοινωνίας;

**Η εφημερίδα του
 Φεστιβάλ Κινηματογράφου
 Θεσσαλονίκης**

Ειδική έκδοση για το
 15ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης

No 272 [22/3/2013]

Διευθυντής σύνταξης: Ηλία Κανέλλη

Αρχισυντάκτρια: Δήμητρα Νικολοπούλου

Συντονισμός ύλης: Γκέλυ Μαδεμλή

Σύνταξη: Ελένη Ανδρουτσοπούλου, Αγγελική Βέργου,
 Δημήτρης Κερκινός, Αλεξάνδρα Κόλια,
 Γιώργος Κρασσακόπουλος, Μαρία Παπαδάκη, Αγγελική Πέτρου,
 Γιάννα Σαρρή, Τζωρτίνα Σερπιέρη, Θάνος Σταυρόπουλος,
 Έλενα Χρηστοπούλου

Υπεύθυνη αγγλικών σελίδων: Λίλυ Παπαγιάννη

Φωτογράφος: Βασίλης Βερβερίδης (MOTIONTEAM)

Εκτύπωση: ΤΥΡΟ-ΜΟΥΓΟΣ | COMMUNICATION IN PRINT

Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Δημήτρης Εϊπίδης

Ο διευθυντής σύνταξης, η αρχισυντάκτρια και οι συντάκτες της εφημερίδας του Φεστιβάλ εργάζονται χωρίς αμοιβή.

EDITORIAL

του Ηλία Κανέλλη

Η δική μας επανάσταση

Με το που πέθανε ο Στιβ Τζομπς, ο άνθρωπος που άλλαξε το χώρο της τεχνολογίας χάρη στα mac, στα iPod, στο iPhone και στο iPad, άναψε το twitter. Οι πάντες αντάλασσαν χιλιάδες λέξεις, εξέφραζαν τη λύπη τους, έγραφαν R.i.p., αναπαύσου εν ειρήνη, έκαναν απόπειρες αποτίμησης της προσφοράς του.

Ένα δημοσιογράφος αναρωτήθηκε: «πόσα πράγματα είχαν γραφτεί μετά το θάνατο του Τόμας Έντισον; πόσες λέξεις ήταν οι επικηδείοι του Χένρι Φορντ; Αριθμοί πεπερασμένοι, σίγουρα – όσα γράφτηκαν σε πέντε λεπτά στο twitter, μετά το θάνατο του Στιβ Τζομπς, ας πούμε. Χάρη στην τεχνολογία –και, εν μέρει, στον Στιβ Τζομπς– ζούμε στην άνοιξη του γραπτού λόγου και, έτσι, την εποχή ετούτη, μόλις συμβαίνει κάτι άξιο λόγου, μπορούμε και απολαμβάνουμε άφθονο, πλήρη, πολύπλοκο λόγο, σχεδόν δωρεάν».

Ο δημοσιογράφος εκείνος έχει δίκιο. Τα τελευταία χρόνια, η ανθρωπότητα ζει μια από τις μεγαλύτερες επαναστάσεις στην ιστορία της. Είναι μια επανάσταση για την οποία δεν χύθηκε ούτε μια σταγόνα αίμα. Αλλά οι συνέπειές της είναι πανανθρώπινες. Εκδημοκράτισε την πληροφορία, διευκόλυνε την επικοινωνία και έκανε κοινό κτήμα την έκφραση –την πολιτική έκφραση αλλά και την καλλιτεχνική έκφραση. Άλλαξε τις ζωές μας.

Τι είδους άνθρωποι ήταν οι πρωτεργάτες αυτής της επανάστασης; Ήταν, πρωτίστως, άνθρωποι με οράματα και πάθος για δουλειά και δημιουργία. Άνθρωποι που επέλεξαν να ζήσουν την εποχή τους όχι γκρινιάζοντας, διαμαρτυρόμενοι και επαιτώντας, αλλά μπολιάζοντας με δημιουργικές ιδέες έναν κόσμο που τις ανέμενε. Οι άνθρωποι αυτοί δεν είναι ξεχωριστοί, διαφορετικοί, ξένοι. Θα μπορούσαμε να τους δούμε να περπατάνε πλάι μας, να τρώνε στο διπλανό τραπέζι στο εστιατόριο, να ψωνίζουν στο ίδιο σουπερμάρκετ. Τους βοήθησε προφανώς η τύχη.

Από την άλλη πλευρά, καταλαβαίνει κανείς ότι δεν είμαστε όλοι ίδιοι, ότι υπάρχουν άνθρωποι ταλαντούχοι και ικανοί και άνθρωποι όχι και τόσο έξυπνοι ή αποτελεσματικοί. Άνθρωποι που βρίσκονται στην καρδιά των ευκαιριών κι άνθρωποι που δεν τους δίνεται καμία ευκαιρία. Αλλά τι είναι αυτό που μας κάνει τόσο διαφορετικούς από τον Στιβ Τζομπς; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά που κάνουν έναν άνθρωπο να εκμεταλλεύεται το χρόνο του και τα προσόντα του έτσι ώστε να αλλάξει τον κόσμο, την ώρα που οι υπόλοιποι εκμεταλλευόμαστε τον ίδιο χρόνο σε μια προσπάθεια που μοιάζει να μην εξυπηρετεί τίποτα περισσότερο από τη διατήρηση της αδιάκοπης αλληλουχίας εισπνοή-εκπνοή;

Στη βιογραφία του, που κυκλοφόρησε λίγο μετά το θάνατό του, ο Τζομπς μιλάει για τέσσερα μυστικά. Χρειάζεται, λέει, να είσαι ιδιοφυΐα. Να περιστοιχίζεσαι από ικανούς ανθρώπους. Να θυσιάζεις άλλα (ακόμα και πολύ σημαντικά) στοιχεία της ανθρώπινης φύσης σου. Και να έχεις αυτοπεποίθηση, τη βαθιά πίστη ότι αυτό που κάνεις είναι το σωστό και μια μέρα θα αναγνωριστεί.

Είχε άραγε δίκιο ο μακαρίτης; Ποιος μπορεί να απαντήσει με βεβαιότητα; Αλλά σε ένα τουλάχιστον πράγμα λέει το σωστό. Για να μπορείς να ελπίζεις στο δημιουργικό πλασάρισμα χρειάζεται να είσαι αφιερωμένος, όποιο κι αν είναι το κίνητρό σου –το χρήμα ή η φιλανθρωπία. Κι ότι πρέπει να μάθεις να μη ζεις στην αναπαυτική μεριά της ζωής, να μάθεις ότι τέτοιες ζωές οραματιστών είναι άβολες – και σε μεγάλο βαθμό δεν θα σου ανήκουν.

Αξίζει τέτοια θυσία για την πιθανότητα ενός μέλλοντος γεμάτου επιτυχία; Το ερώτημα χρειάζεται να διατυπωθεί αλλιώς: σου αρέσει η δημιουργική ένταση και η διεκδίκηση, μέσα απ' αυτή, ενός καινούργιου, πιο δυναμικού, πιο άνετου και πιο ελεύθερου κόσμου;

Σε έναν χώρο όπου συνωστίζονται καλλιτέχνες και γενικώς προοδευτικοί άνθρωποι, η απάντηση είναι νομίζω αυτονόητη.

@filmfestivalgr
ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΟ TWITTER

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΤΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ

Οι φωνές τους έχουν καταπνιγεί, απαγορευθεί, λογοκριθεί. Ωστόσο, οι παγκοσμίως διάσημες μπλόγκερ Γιοανί Σάντσεζ, Ζενγκ Τζινγιάν και Φαρνάζ Σεΐφι δεν φοβούνται τα δικτατορικά τους καθεστώτα. Και δίνουν τη μάχη της ελευθερίας χάρη στις νέες δυνατότητες που ανοίγει το Διαδίκτυο. Στην ταινία της Μπάρμπαρα Μίλερ, *Απαγορευμένες φωνές* μπορούμε να δούμε τι συμβαίνει με τη διεκδίκηση της ελευθερίας στην Κούβα (μεγάλη φωτογραφία), στο Ιράν (κάτω αριστερά), στην Κίνα (κάτω δεξιά).

ΜΕ ΤΟ TWITTER ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΚΟΣΜΟ

Τα κοινωνικά μέσα, τα social media δηλαδή όπως έχουμε συνηθίσει να αποκαλούμε το Facebook ή το twitter, μπορεί για πολλούς από μας να είναι χώροι έκφρασης, ανταλλαγής απόψεων, προσωπικών φωτογραφιών, ενημέρωσης και διασκέδασης. Για μερικούς άλλους, όμως, στον κόσμο μπορεί να είναι ζωτικής σημασίας μέσα διάδοσης των ιδεών τους – καυτών, στην περίπτωση που διακυβεύεται η ελευθερία και τα δικαιώματα πολιτών σε αυταρχικά καθεστώτα, ή απλώς χρήσιμων στην περίπτωση που δίνεται η δυνατότητα σε εκπροσώπους ιδεολογικών στάσεων ή, απλώς, στάσεων ζωής διαφορετικών από τις κυρίαρχες να διαδοθούν και να αποκτήσουν κοινό.

Το 15ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης, φέτος, φιλοξενεί ταινίες για αυτή τη νέα απελευθερωτική δυναμική αλλά και για τους εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας που προσφέρουν τα νέα media. Οι δημοσιογράφοι Κίττυ Ξενάκη και Μιχάλης Μητσός, περιγράφουν τη δυναμική του twitter. Η πρώτη ψάχνει το twitter της Κουβανής μπλόγκερ Γιοανί Σάντσες, που χάρη στη δραστηριότητά της κατάφερε να ταξιδέψει για πρώτη φορά εκτός Κούβας. Ο δεύτερος περιγράφει μια τάση συνυφασμένη με την αντίσταση στους ιλιγγιώδεις ρυθμούς της εποχής μας – την τάση των ήσυχων μπλόγκερ.

ΣΑΝ ΜΙΚΡΟ ΠΑΙΔΙ

της **Κίττυς Ξενάκη**

Στις 17 Φεβρουαρίου, *επετράπη για πρώτη φορά στην κουβανή μπλόγκερ Γιοανί Σάντσες να ταξιδέψει στο εξωτερικό. Το ταξίδι συνεχίζεται, μέσα από ατελείωτα tweets, ατελείωτες φωτογραφίες στο Instagram, ατελείωτη χαρά. Η Κίττυ Ξενάκη παρακολούθησε το twitter της κουβανής ακτιβίστριας και κατέγραψε τα κατ' αυτήν πιο ενδιαφέροντα:*

- «Παράξενη Κυριακή. Ξύπνησα στις 4, χάζεψα την Αβάνα από το μπαλκόνι, να πάρω μαζί ό,τι μπορώ.
- Ανησυχώ για εκείνους που μένουν πίσω. Φοβάμαι πως η ποινικοποίηση της διαφωνίας θα συνεχιστεί.
- Το πρώτο μου tweet από τη Βραζιλία. Τι γρήγορη σύνδεση!
- Υπάλληλοι του αεροδρομίου στη Βραζιλία μιλάνε δυνατά και ανοιχτά για πολιτική. Στην Κούβα μιλάνε με ψιθύρους.
- Σαν μικρό παιδί. Το καθετί με αφήνει έκθαμβη.
- Με ρώτησαν αν φοβάμαι τη διαστρέβλωση όσων λέω. Οχι, φοβάμαι τη διαστρέβλωση της σιωπής μου.
- Οι δικτατορίες δεν πρέπει να αξιολογούνται ως δεξιές ή αριστερές αλλά ως δικτατορίες.
- 29 βαθμοί Κελσίου στο Ρίο ντε Ζανέιρο και χίλιοι βαθμοί αλληλεγγύης.
- Τόση απουσία εκπλήξεων στις κουβανικές εκλογές. Εργο γνωστό εκ των προτέρων.
- Ανακαλύπτω τόσα πράγματα που δεν ήξερα. Ζήτω η γνώση και η πληροφόρηση!
- Πρέπει να είναι ένας λόγος που το Ιντερνετ ελέγχεται ακόμα τόσο στην Κούβα, να μην ανακαλύψουμε ποτέ ποιοι είμαστε.
- Ευχαριστώ όλους όσοι έδειξαν αυθόρμητα και κόσμια τη διαφωνία τους με την επίσκεψή μου!
- Παρότι κάνει κρύο στην Τσεχία για αυτόν τον μικρό, τροπικό άνθρωπο, πιστέψτε με, όταν αναπνέεις αέρα ελευθερίας, η θερμοκρασία δεν έχει σημασία.
- Σκέφτομαι όλους τους Κουβανούς που δεν έχουν ταξιδέψει ποτέ πουθενά, τη μητέρα μου ανάμεσά τους.
- Ενας αστυνομικός στην Πράγα και δεν μου ζήτησε τα χαρτιά μου!
- Μου χάρισαν αυτό το T-shirt με τον Βάτσλαβ Χάβελ, θα το φορέσω για την επιστροφή στην Κούβα.
- Αεροδρόμια, αυτοί οι μαγικοί, απροσπέλαστοι τόποι για τόσο πολλούς Κουβανούς.
- Το δέκατο αεροπλάνο μου μέσα σε δύο εβδομάδες!
- Συλλυπητήρια στην οικογένεια του Ούγκο Τσάβες και ευχές να πορευτεί η Βενεζουέλα σε ένα μονοπάτι ειρήνης, ομόνοιας και συμπερίληψης.
- Βρέχει στη Μαδρίτη. Μια μαρτιάτικη, καλοδεχούμενη βροχή...
- Η ημέρα ξεκινάει! Το κεφάλι μου είναι κουβάρι από ονόματα και πόλεις. Πού είμαι σήμερα; Στο Ρίο; Στην Πράγα; Στο Μπούργκος;
- Για αύριο, υπάρχει οργανωμένη διαδήλωση εναντίον μου έξω από το iRedes. Ζήτω η δημοκρατία!»

ΟΙ ΗΣΥΧΟΙ ΜΠΛΟΓΚΕΡ

του **Μιχάλη Μητσού**

Όταν η Μπάρμπαρα Γκάνλεϊ θέλει να μαζέψει τις σκέψεις της, φεύγει από το σπίτι της με το λάπτοπ παραμάσχαλα, περιπλανιέται στην εξοχή κι ύστερα κάθεται δίπλα στο ποτάμι και γράφει στο μπλογκ της (bgblogging.wordpress.com). Πριν από λίγο καιρό, περιέγραφε τα αποτυπώματα που αφήνουν στο χιόνι τα κοιμισμένα ελάφια. Μια άλλη μέρα έγραφε ότι θέλει να αρχίσει να κυκλοφορεί με ποδήλατο και να ασχολείται περισσότερο με τα λιπάσματα. Όλα τα κείμενά της είναι χαλαρά, όπως χαλαρή αισθάνεται και η ίδια. Γιατί η Γκάνλεϊ, που είναι 51 ετών, ανήκει σε ένα κίνημα που λέγεται Slow blogging. Γι' αυτήν, το να γράφει στο μπλογκ της είναι σαν τον διαλογισμό. «Κάθεσαι σιωπηλός για λίγο προτού αρχίσεις να γράφεις», λέει στη δημοσιογράφο των Νιου Γιορκ Τάιμς. «Δεν πληκτρολογείς το πρώτο πράγμα που σου έρχεται στο μυαλό».

Το κίνημα αυτό αντλεί την έμπνευσή του από ένα παγκόσμιο φαινόμενο που λέγεται Slow Food. Αν οι οπαδοί του Αργού Φαγητού πιστεύουν ότι τα καλύτερα τρόφιμα είναι τοπικά, βιολογικά και εποχής, οι Αργοί Μπλόγκερ υποστηρίζουν ότι τα καλύτερα κείμενα είναι εκείνα που γράφονται χωρίς βιασύνη. Το 2006 απέκτησαν και το Μανιφέστο τους: το έγραψε ο Τοντ Σίλινγκ, ένας σύμβουλος τεχνολογίας από το Βανκούβερ, που πιστεύει ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής πρέπει να ξαναγίνει ένας φορέας της ανθρώπινης έκφρασης, και όχι ένα εργαλείο που τη μαστιγώνει. Είναι αλήθεια ότι ο Σίλινγκ έπαψε να γράφει στο μπλογκ του επειδή δεν το διάβαζε κανένας. Αλλά οι περισσότεροι Αργοί Μπλόγκερ δεν ανήκουν σ' αυτή την κατηγορία. Απλώς προσπαθούν να κερδίσουν τον χαμένο χρόνο. Δίνουν βάρος στην ποιότητα αντί για την ποσότητα. Κι αντί να γράφουν στο μπλογκ τους πέντε φορές τη μέρα, ή ακόμη και κάθε μέρα, το κάνουν πολύ αραιότερα. Όπου να 'ναι, φαίνεται ότι το κίνημα θα αποκτήσει και ένα νέο, εξέχον, μέλος. Ο Αντριου Σάλιβαν, ο πιο δημοφιλής ίσως πολιτικός μπλόγκερ στον κόσμο, γράφει στο τελευταίο τεύχος του περιοδικού Atlantic ότι δεν θα αντέξει για πολύ την πίεση που του ασκείται.

Στη διάρκεια των εκλογών, οι αναγνώστες του είχαν εθιστεί τόσο πολύ στα κείμενά του, ώστε πολλές φορές αναγκαζόταν να βάλει το μπλογκ στον «αυτόματο πιλότο» για να μπορέσει να πάει για φαγητό. Όταν πήρε άδεια για δύο μέρες ώστε να σκεφτεί το φαινόμενο Σάρα Πέιλιν, πολλοί αναγνώστες πίστεψαν ότι είχε πεθάνει ή ότι ο προϊστάμενός του τον είχε φιμώσει. «Είναι αδύνατο να σταματήσεις», γράφει. «Οι αναγνώστες αρχίζουν να κτυπιούνται σαν τα χρυσόψαρα που βγήκαν από το νερό και περιμένουν να τα ξαναβάλεις μέσα». Μια παρομοίωση όχι και τόσο κολακευτική για τους αναγνώστες, ομολογουμένως

Πόσο ζωτικής σημασίας για τις φτωχές χώρες του κόσμου είναι η πρόσβαση στο φτηνό φάρμακο και με ποιον τρόπο θα γίνει αυτό κατορθωτό; Τι σημαίνει να είσαι ήρωας σήμερα; Και πώς αφηγείσαι την ιστορία της ζωής των πιο δικών σου ανθρώπων; Αφηγήσεις για τη χαμηλή πλευρά της ζωής, εκεί όπου η καθημερινότητα υποδεικνύει την εποποιία της επιβίωσης, της δημιουργίας, της αναμέτρησης με τον εαυτό σου ή και με τα μεγάλα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα.

Μια οντισιόν για μια ταινία γίνεται ταινία από μόνη της: μια σκηνοθέτρια από τη Γεωργία συνομιλεί με τους νέους ηλικίας 15-23 ετών που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά της, αλλά συνομιλεί και μαζί μας για το ντοκιμαντέρ της, που βραβεύτηκε στο φεστιβάλ του Σάντανς.

Συνέντευξη στην Γκέλυ Μαδεμλή

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ

Η ΜΗΧΑΝΗ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΝΑ ΕΞΑΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ

Τίνατιν Γκουρτσιάνι

Πώς ξεκινήσατε να γυρίζετε μια ταινία για τους νέους στη Γεωργία;

Νομίζω πως η ταινία μου δεν αφορά μόνο ή ειδικά τους νέους ανθρώπους στη Γεωργία. Ειδικά, δεν θα είχε την ίδια απήχηση σε διάφορες περιοχές του κόσμου και οι άνθρωποι δεν θα την εισέπρατταν με την ίδια ένταση. Και για μένα ήταν ξεκάθαρο από την αρχή πως δεν θα ήταν μόνο αυτό το θέμα μου. Αλλά η απόφαση να εστιάσω σε νέους πάρθηκε ασφαλώς για συγκεκριμένο σκοπό. Για μένα αυτή η ηλικία είναι φοβερά ευαίσθητη, διακρίνεται από ένταση στις εκφράσεις και στα συναισθήματα, προσπαθεί να ζήσει χωρίς συμβιβασμούς και σκέφτονται περισσότερο από άλλες γενιές για τα βασικά ζητήματα της ζωής. Οι νέοι είναι ο καλύτερος καταλύτης για τα όσα συμβαίνουν γύρω. Οπότε επέλεξα τους βασικούς χαρακτήρες στην ταινία μου για την ενέργεια, την ένταση και την εκφραστικότητά τους.

Ζήσατε για χρόνια στην Ευρώπη και γυρίσατε σχετικά πρόσφατα στην Τυφλίδα. Παρατηρήσατε κάποια σημαντική διαφορά στους νέους της χώρας σας αυτά τα χρόνια;

Ζούσα για πολλά χρόνια στην Ευρώπη. Σπούδασα εκεί. Όταν επέστρεψα, είχα πολλές ιδέες για ταινίες μυθοπλασίας. Αλλά εδώ παρατήρησα πως οι ιστορίες που ήθελα να αφηγηθώ δεν ταίριαζαν με τους ανθρώπους που γνώρισα. Ξέρετε, όταν παρατηρείς ένα άτομο μπορείς να

υποθέσεις από ποιο περιβάλλον κατάγονται και τι ιστορίες μπορούν να πουν. Και εγώ είχα αλλάξει το διάστημα που ήμουν στην Ευρώπη, οι ιστορίες μου δεν ήταν συμβατές με το περιβάλλον της Γεωργίας. Αντί όμως να προσπαθήσω να φέρω τους ανθρώπους στα μέτρα των ιστοριών αυτών, σκέφτηκα πως θα έπρεπε να ανακαλύψω τους ανθρώπους, τους ανθρώπους μου, τις αληθινές ιστορίες, να ανακαλύψω πώς θα μπορούσαμε να ξανάρθουμε κοντά. Ήθελα να εντοπίσω τις κοινές, οικουμενικές αλήθειες που θα γεφύρωναν το χάσμα. Δεν νομίζω πως γενικώς υπάρχει μεγάλο χάσμα ανάμεσα στις διαφορετικές γενιές νέων ανθρώπων, ακόμα και σε διαφορετικές χώρες ή κουλτούρες. Φυσικά, υπάρχουν διαφορετικές πολιτικές και κοινωνικές προκλήσεις, αλλά το πνεύμα των καιρών παραμένει το ίδιο και τα παγκόσμια προβλήματα είναι πάντα τα ίδια. Είμαστε όλοι άνθρωποι, γεννιόμαστε και μια μέρα θα πεθάνουμε. Υπάρχει μόνο το μεσοδιάστημα και είναι υπόθεση του καθενός να το χειριστεί.

Με την εξαίρεση των δύο τελευταίων χαρακτήρων, οι άνθρωποι με τους οποίους συνομιλείτε δεν κοιτούν το φακό. Τους είχατε δώσει κάποια σκηνοθετική οδηγία; Πώς εξηγείτε αυτήν σας την αισθητική επιλογή;

Σε όλες τις λήψεις, είχα την ίδια θέση της κάμερας και καθόμουν στην ίδια θέση.

Ήθελα οι άνθρωποι να μιλήσουν με αμεσότητα με την αιωνιότητα, όσο το δυνατόν πιο αυθεντικά, ειλικρινά, ανενόχλητα, σαν να ήταν γυμνοί. Αυτό που αγαπώ στην ταινία είναι οι άνθρωποι και η ευκολία με την οποία ανοίγονται, η ετοιμότητά τους να εκθέσουν τον κεντρικό τους πυρήνα, τις επιθυμίες, την απόγνωση, τα όνειρά τους. Στέκονται ενώπιον της κάμερας σαν να βρίσκονται στο δικαστήριο του Θεού. Σαν να ήταν αυτή η μοναδική τους ευκαιρία να πουν τις πιο σημαντικές αλήθειες που κρύβουν στην καρδιά τους, να μοιραστούν τα πιο σημαντικά κομμάτια της ψυχής τους. Και προσπαθούν –με τη βοήθεια της μαγείας του κινηματογράφου και της κάμερας– να απαθανατιστούν, να ξεφύγουν από τα δεδομένα των συνηθισμένων ζώων τους. Λατρεύω την ενέργεια αυτής της ταινίας. Είναι μοναδική. Το καδράρισμα είναι το ίδιο, αλλά η συμπεριφορά των ανθρώπων ήταν διαφορετική. Κάποιοι ήρθαν με μεγαλύτερη φόρτιση και ανάγκη να μιλήσουν. Και το αποτέλεσμα πήρε τη μορφή μονολόγου, όπως στο παράδειγμα του τελευταίου χαρακτήρα.

Έχετε διδακτορικό στην ψυχολογία. Σε ποιο βαθμό νιώθετε πως σας επηρέασαν αυτές οι σπουδές στη δουλειά σας στο χώρο του κινηματογράφου;

Νομίζω πως δεν μπορεί να γίνει κάθε ψυχολόγος καλός σκηνοθέτης, αλλά κάθε σκηνοθέτης οφείλει να είναι καλός ψυχο-

λόγος, ανεξαρτήτως των σπουδών του. Εγώ ήξερα, από τα παιδικά μου χρόνια ακόμη, πως θα ασχοληθώ με τον κινηματογράφο, κι έτσι σπούδασα διάφορα πράγματα που σκέφτηκα πως μπορεί να με βοηθούσαν να αποκτήσω αρκετές εμπειρίες για να ξεκινήσω. Σπούδασα ζωγραφική, φωτογραφία, χορογραφία, ψυχολογία, φιλοσοφία... Κι όλες αυτές οι γνώσεις με επηρέασαν διαφορετικά. Η ψυχολογία όμως είναι επιστήμη, και μένα δεν μ' ενδιαφέρουν οι άνθρωποι ως επιστημονικό αντικείμενο. Όταν έκανα ερωτήσεις δεν σκεφτόμουν κάποιου είδους συνάντηση με ψυχολόγο. Οι άνθρωποι είχαν έρθει αγωνιώντας να πουν τις ιστορίες τους, να μοιραστούν ένα κομμάτι από την πραγματική τους ζωή, κι έπρεπε να το πετύχουν αυτό μέσα σε λίγα λεπτά. Έτσι αποφάσισα να συλλάβω αυτές τις στιγμές χωρίς να επέμβω στο μοντάζ, και να τους ενθαρρύνω με ερωτήσεις βοηθώντας τους να περάσουν αυτά που θεωρούν απαραίτητα συστατικά στις ζωές τους.

Αν είχατε μια μηχανή που έκανε τα πάντα να εξαφανίζονται, πώς θα τη χρησιμοποιούσατε;

Αν είχα μια τέτοια μηχανή, θα διάλεγα να εξαφανίσω κάποιες αδικίες και ασθένειες αυτού του κόσμου. Αλλά κατά τ' άλλα, όλα γίνονται για κάποιο λόγο και πρέπει όλοι να κουβαλήσουμε κάποιο φορτίο. Αξίζει όμως να το παλέψουμε.

Είναι άραγε αλήθεια ότι φαρμακευτικές εταιρείες σε αναπτυσσόμενες χώρες, με την ανοχή ή και με τη συμμετοχή κυβερνήσεων της Δύσης, παρεμπόδισαν την πρόσβαση πληθυσμών σε γενόσημα φάρμακα, με αποτέλεσμα αρκετούς πρόωρους θανάτους που θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί; Απάντηση προσπαθούν να δώσουν το θαρραλέο, πρώτο μεγάλο μήκος ντοκιμαντέρ ενός νέου σκηνοθέτη – και η σχετική ημερίδα με τίτλο «Πρόσβαση στη ζωή» που διοργανώνεται σε συνεργασία με τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα, στις 23 Μαρτίου στις 14:30, στην αίθουσα Τζον Κασσαβέτης.

ΦΩΤΙΑ ΣΤΟ ΑΙΜΑ

Ντίλαν Μόχαν Γκρέι

ΦΑΡΜΑΚΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Συνέντευξη στον **Θάνο Σταυρόπουλο**

Τι γίνεται με τα φάρμακα στις φτωχές χώρες του κόσμου;

Η πρόσβαση στα φάρμακα στις αναπτυσσόμενες, αλλά και σε κάποιες ανεπτυγμένες χώρες, φαντάζει θλιβερή, υπάρχουν όμως και ακτίδες ελπίδας. Οι περισσότερες μεγάλες εταιρείες δεν φαίνεται να αντιλαμβάνονται ότι το τρέχον σύστημα δεν είναι βιώσιμο. Ότι μεγάλες χώρες που δεν ανήκουν στον δυτικό κόσμο είναι δυνάμει αγορές, που απλώς χρειάζονται πρόσβαση σε φτηνότερο φάρμακο. Έχει κανείς την εντύπωση ότι η βιομηχανία αρνείται πεισματικά να αντιμετωπίσει τα δεδομένα.

Αντιμετωπίσατε εμπόδια όταν κάνατε το ντοκιμαντέρ;

Πολλοί με έχουν προειδοποιήσει και συνεχίζουν να με προειδοποιούν «να προσέχω», δεν με έχουν όμως απειλήσει ποτέ ανοιχτά, κι ούτε μου έχουν επιτεθεί ποτέ. Από ό,τι φαί-

νεται, αυτά έχουν συμβεί σε άλλους αλλά δεν πιστεύω ότι είναι μέρος της πρακτικής των φαρμακευτικών εταιρειών να αντιμετωπίζουν τα πράγματα. Το μεγαλύτερο εμπόδιο που αντιμετώπισαμε όταν κάναμε την ταινία ήταν το ότι οι άνθρωποι που δουλεύουν στις μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες, σε καμία περίπτωση δεν συνεργάζονταν ανοιχτά μαζί μας, παρότι μας ενθάρρυναν. Επίσης, όλοι όσοι ήταν σε ηγετικά πόστα της βιομηχανίας είναι πλέον φιμωμένοι από «εμπιστευτικές» συμφωνίες, ή έστω αυτό ισχυρίζονται.

Τι στοχεύετε με την ταινία σας;

Να ξεκαθαρίσουν τρεις μεγάλες παρανόσεις που αφορούν την πρόσβαση στα φάρμακα. Λέγεται συχνά: «Οι φαρμα-

κευτικές εταιρείες ξοδεύουν εκατοντάδες εκατομμύρια, ακόμα και δισεκατομμύρια στην έρευνα και ανάπτυξη του κάθε φάρμακου, γι' αυτό χρειάζονται οι πατέντες και τα μονοπώλια, ώστε οι εταιρείες να επανακτούν τις τεράστιες επενδύσεις τους. Λέγεται ακόμα ότι χωρίς αυτές τις εταιρείες δεν θα υπήρχε κανένα από τα πρωτοποριακά φάρμακα. Επίσης, είναι αλήθεια ότι έχουν γίνει λάθη στο παρελθόν, τώρα όμως οι φαρμακευτικές εταιρείες έχουν καταλάβει ότι οφείλουν να νοιάζονται περισσότερο για τους πιο ευαίσθητους από εμάς και το αίτημα για ευκολότερη πρόσβαση σε σημαντικά φάρμακα προχωρά προς μια θετική κατεύθυνση.» Νομίζω ότι μπορούμε να πείσουμε πλέον ότι όλα αυτά τα επιχειρήματα είναι εντελώς εσφαλμένα.

Κινηματογραφώντας τη μητέρα και την γιαγιά του στις καθημερινές τους κουβέντες, στις διαφωνίες τους και στις τρυφερές στιγμές τους, ένας σκηνοθέτης από την Ουρουγουάη περιμένει την οικογένειά του να μαραθεί – ή να ανθίσει ξανά.

Συνέντευξη στον **Γιώργο Κρασσακόπουλο**

Ποια είναι η μεγαλύτερη δυσκολία να κάνεις μια ταινία για την οικογένειά σου; Πώς προσεγγίζεις κάτι που σε αφορά άμεσα;

Προτού καν το καταλάβω, βυθίστηκα στο φιλμ, οπότε έπρεπε να αντιδράσω, να ξεκινήσω να γυρίζω. Αν πούμε ότι ένα φιλμ είναι μια χώρα, σ' αυτή την περίπτωση πέρασα τα σύνορα δίχως καν να το καταλάβω. Είμαι κομμάτι του φιλμ τόσο ως κάποιος που συνδέεται με συγγενικούς δεσμούς με τους ήρωες, όσο και ως σκηνοθέτης. Αλλά δεν πιστεύω ότι υπάρχει κάποια ταινία που δεν λειτουργεί ως απάντηση –μερικές φορές μια απελπισμένη απάντηση–, σαν μια προσπάθεια να καταλάβουμε και να επιβιώσουμε από ένα σενάριο το οποίο μας αφορά άμεσα. Παρ' όλη την απόσταση που χωρίζει τις δύο ταινίες, είναι σπουδαίο να βλέπεις τον Κόπολα στο ντοκιμαντέρ για τα γυρίσματα του *Αποκάλυψη Τώρα* να λέει «δεν κάναμε ένα φιλμ για το Βιετνάμ, είμαστε στο Βιετνάμ». Δεν νομίζω ότι υπάρχει κάποιος άλλος

τρόπος να κάνεις μια ταινία εκτός από το να είσαι εκεί.

Υπήρξαν στιγμές που ήθελες να εμπλακείς, να διαλέξεις πλευρά, να ξεκαθαρίσεις την άποψή σου;

Στην πραγματικότητα, δεν ένιωθα ότι υπήρχαν δύο αντίθετες πλευρές. Απεναντίας, θα έλεγα ότι ήταν αυτή ακριβώς η αίσθηση που με έκανε να θελήσω να κινηματογραφήσω το τι συνέβαινε. Την πρώτη φορά που θέλησα να κάνω αίτηση για χρηματοδότηση του φιλμ μου, το περιέγραψα σαν ερωτική ιστορία. Μια μητέρα και μια κόρη που αγαπούν η μια την άλλη, αλλά μετά από τόσα χρόνια συμβίωσης, οι συνεχείς καβγάδες έχουν δοκιμάσει τη σχέση τους. Καθώς η οικογένειά τους διαλύεται, ήθελα να κάνω αυτό τον αδιάσπαστο δεσμό ακόμη πιο προφανή στις δυο τους. Αυτή ήταν η πλευρά που διάλεξα και ήμουν σίγουρος ότι αυτή η πλευρά θα νικήσει μέσα από το γύρισμα αυτής της ταινίας.

Ξεκίνησες τα γυρίσματα αρκετά χρόνια πριν. Πριν ακόμη αποφασίσεις ότι όντως «γυρίζεις μια ταινία». Πότε αυτή η ταινία παρουσιάστηκε μπροστά σου;

Όντως δεν ξεκίνησα με στόχο να κάνω μια ταινία. Ένας φίλος μου δάνεισε μια κάμερα και ξεκίνησα να κινηματογραφώ. Μια μέρα η γιαγιά μου εμφανίστηκε στο μπαλκόνι και μου είπε: «Ιγνάσιο, πρέπει να τραβήξεις αυτά τα λουλούδια». Αυτή είναι η πρώτη

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΟΥ

Χουάν Ιγνάσιο Φερνάντες Χόπε

σκηνή του φιλμ, η πρώτη φορά που ένιωσα ότι θα βγει κάτι από αυτό το υλικό, αν κι ακόμη δεν ξέρω τι είναι αυτό που βγήκε. Πέρασαν πέντε χρόνια από εκείνη την πρώτη σκηνή μέχρι τη στιγμή που ξεκίνησα να γυρίζω υλικό ξανά, και μέσα σε ένα χρόνο είχα 240 ώρες υλικού. Ήξερα ότι η σχέση της μητέρας μου με τη γιαγιά μου ήταν κάτι που ήθελα να αφηγηθώ, αλλά όταν εμφανίστηκε ο άντρας με τον οποίο η μητέρα μου ήθελε να συζητήσει, η ιστορία άρχισε να παίρνει σχήμα.

Ποια ήταν αντίδραση της μητέρας και της γιαγιάς σου όταν είδαν την ταινία;

Η γιαγιά μου την είδε μόνο μια φορά και η αλήθεια είναι ότι έτρεμα την ώρα και τη στιγμή. Ήταν 95 ετών τότε και όταν τελείωσε η προβολή, μου είπε: «Γιατί ανησυχούσες; Πώς θα μπορούσα να νιώσω πληγωμένη από την ταινία; Δείχνει την αλήθεια, οπότε γιατί να προσβληθώ;» Και στη συνέχεια ξεκίνησε να με ρωτά για τεχνικά θέματα, για τη σκηνοθεσία και το μοντάζ. Η μητέρα μου, από την άλλη, χρειάστηκε να δει το φιλμ αρκετές φορές για να πάρει τις αποστάσεις της. Μέχρι που μου ειπε κάποια μέρα: «Δεν είναι ο εαυτός μου στη σκηνή, είναι ένας άλλος χαρακτήρας που έχει μπει μέσα μου».

eventlygr

www.attrattivo.gr

www.facebook.com/attrattivo

attr@ttivo
the alternative choice

SKYTRAX

Μικρές στιγμές από ένα ταξίδι. Όλες μαζί, μπορούν να κάνουν τη διαφορά.

Η Aegean αναδείχθηκε **Καλύτερη Περιφερειακή Αεροπορική Εταιρεία της Ευρώπης για το 2012.**

18.000.000 επιβάτες από 100 χώρες, αξιολόγησαν 246 αεροπορικές εταιρείες, βαθμολογώντας τη συνολική ικανοποίησή τους από το ταξίδι, καθώς και περισσότερα από 38 διαφορετικά κριτήρια, μερικά από τα οποία είναι η σχέση ποιότητας-τιμής, η εξυπηρέτηση του προσωπικού, η ποιότητα του γεύματος, το πρόγραμμα ψυχαγωγίας εν ώρα πτήσης, η καθαριότητα της καμπίνας και η άνεση των καθισμάτων.

Η Aegean αναδείχθηκε για 3η φορά, Καλύτερη Περιφερειακή Αεροπορική Εταιρεία της Ευρώπης. Μια μεγάλη αναγνώριση που επιβραβεύει καθημερινές πράξεις. Πράξεις που ίσως φαίνονται μικρές. Όταν όμως συνδυαστούν, μπορούν να πετύχουν κάτι πραγματικά μεγάλο.

www.aegeanair.com // mobile.aegeanair.com

Δίκτυο Εσωτερικού: Αθήνα, Αλεξανδρούπολη, Ηράκλειο, Θεσσαλονίκη, Καλαμάτα, Κέρκυρα, Κως, Μύκονος, Μυτιλήνη, Ρόδος, Σαντορίνη, Σκύρος, Χανιά.
Δίκτυο Εξωτερικού: Αγία Πετρούπολη, Ανόβερο, Βαρκελώνη, Βαρσοβία, Βενετία, Βιέννη, Βερολίνο, Βουδαπέστη, Βρυξέλλες, Γενεύη, Κίεβο, Κωνσταντινούπολη, Λάρνακα, Λονδίνο, Λυών, Μαδρίτη, Μάντσεστερ, Μιλάνο, Μπακού, Μόσχα, Μόναχο, Ντίσελντορφ, Νυρεμβέργη, Παρίσι, Πράγα, Ρώμη, Στοκχόλμη, Στουτγάρδη, Τελ Αβίβ, Τιφλίδα, Φρανκφούρτη.

Ένας νέου τύπου ακτιβισμός αναζητεί τα όριά του στα κατεχόμενα της Παλαιστίνης. Οι πολίτες αντιτάσσονται απολύτως στη βία. Αμύνονται με την πληροφορία: βιντεοσκοπώντας τους Ισραηλινούς και τις επεμβάσεις τους. Συνέντευξη στην Αγγελική Πέτρου.

ΟΙ ΚΑΜΕΡΕΣ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΟΥΣ

Η ΓΗ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ – ΠΩΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΜΕ ΝΑ ΓΚΡΕΜΙΣΟΥΜΕ ΤΟ ΑΟΡΑΤΟ ΤΕΙΧΟΣ

Αντρέα Πάκο Μαριάνι, Νικόλα Ζαμπέλι

Σ' ένα χωριό της Παλαιστίνης που βρίσκεται υπό διαρκή απειλή εκκένωσης από το 1999, εφαρμόζεται ένα πείραμα ζωτικής σημασίας: μια «επιτροπή λαϊκής αντίστασης» στην οποία συμμετέχουν χωρικοί από τα γύρω βουνά και ισραηλινοί ακτιβιστές, υπερασπίζεται την ειρήνη και υποστηρίζει ότι η καλύτερη επίθεση στις δυνάμεις κατοχής είναι η άρνηση του φαύλου κύκλου της βίας.

Πώς μάθατε για το συγκεκριμένο χωριό και ποιες ήταν οι πρώτες εμπειρίες σας;

Μας κάλεσαν να επισκεφτούμε το χωριό κάποιοι Ιταλοί εθελοντές που στηρίζουν την ειρηνική αντίσταση στην Παλαιστίνη εδώ και χρόνια (στην γνωστή επιχείρηση «Περιστέρι») και προσκλήθηκαν να ζήσουν στο Ατ-Τουάνι αφού αναγκάστηκαν να φύγουν από τη Γάζα λόγω του πολέμου το 2002. Ήταν η πρώτη μας φορά στο Ισραήλ, στην Παλαιστίνη και στις κατεχόμενες περιοχές. Η εμπειρία ήταν σοκαριστική. Νιώθαμε την ένταση παντού. Η πραγματικότητα ενός χωριού όπως το Ατ-Τουάνι που βρίσκεται σε μια από τις φτωχότερες γειτονιές της Δυτικής Όχθης (της λο-

φώδους περιοχής νοτιώς της Χεβρώνας) έγινε σύντομα το τέλειο παράδειγμα της στρατηγικής επεκτατισμού των Ισραηλινών κατά της Παλαιστίνης και των Παλαιστινίων. Η βία που χρησιμοποιείται σε αυτή τη στρατηγική είναι μια προσπάθεια να απωθήσουν τους κατοίκους του χωριού από τα κατεχόμενα, χρησιμοποιώντας την ίδια βία: Οι έποικοι καίνε τα χωράφια, σκοτώνουν ζώα και οι στρατιωτικές αρχές υποστηρίζουν φυσικά την πλευρά των Ισραηλινών και είναι μέρος της κατοχής της περιοχής. Ο οικισμός Μαόν έχει χτιστεί 100 μέτρα μακριά από το χωριό και κόβει το δρόμο ανάμεσα στο Ατ-Τουάνι και στα άλλα χωριά της περιοχής, απ' όπου συνήθως περνούν με τα πόδια τα παιδιά πηγαίνοντας σχολείο. Για να τους αφήσουν να περάσουν χωρίς να τους χτυπήσουν οι έποικοι (όπως συμβαίνει συχνά), ο στρατός έχει υποχρεωθεί, λόγω διεθνών πιέσεων, να συνοδεύει τα παιδιά. Οι χωρικοί αποφάσισαν να μη χρησιμοποιούν βία εναντίον τους, γιατί ξέρουν ότι τα αντίποινα θα είναι τρομερά. Αυτό είναι κάτι που θέλουν και πρέπει να συνεχίσουν με την «ειρηνική» τακτική και την υποστήριξη πολλών εθελοντών (οι οποίοι, δίνοντας κάμερες στους χωρικούς, βιντεοσκοπούν την κατάσταση), όπως επίσης και με τη βοήθεια των Ισραηλινών ακτιβιστών για την ειρήνη. Σίγουρα, χω-

ρίς τις κάμερες, δεν θα μπορούσε να αποδειχθεί αυτό, και τότε θα δικαιωνόταν η στρατηγική των δυνάμεων κατοχής, με τη δικαιολογία πως οι Παλαιστινίοι συνεχίζουν να ασκούν βία. Τελικά η μόνη λύση είναι η αποφυγή της άσκησης βίας.

Συνεχίζουν οι κάτοικοι του χωριού να χρησιμοποιούν κάμερες για να κινηματογραφήσουν την κακοποίηση; Πιστεύετε ότι η προσέγγισή τους ήταν επιτυχημένη;

Ναι, οι κάτοικοι του χωριού συνεχίζουν να είναι κατά της βίας και η στρατηγική τους παραμένει η ίδια. Το Ισραήλ τους απειλεί συνέχεια να εκκενώσουν την περιοχή και εκείνοι κάθε φορά που συμβαίνει κάτι τέτοιο συγκεντρώνονται όλοι μαζί και καλούν ακτιβιστές υπέρ της ειρήνης, καθώς και εθελοντές από διεθνείς οργανισμούς για να καταγράψουν την ειρηνική και μαζική τους διαμαρτυρία. Το ίδιο συμβαίνει και σε άλλα χωριά στη Δυτική Όχθη, όπως στο Μπιλίν και στο Ναμπί Σαλέχ. Η χρήση της βιντεοκάμερας είναι στρατηγικής σημασίας γι' αυτούς, γιατί αποτελεί το μοναδικό τους «όπλο» με το οποίο μπορούν να υπερασπιστούν τον εαυτό τους αλλά και να αποδείξουν στον κόσμο την αδικία που υφίστανται. Κατά τη γνώμη μας, η στρατηγική τους είναι πολύπλοκη, και δεν μπορεί να απο-

δοθεί επιτυχώς, κατά τα δυτικά πρότυπα, ως «μη βία». Πιο σωστό είναι να μιλάμε για μια πολύπλοκη στρατηγική που επιτρέπει και στις δύο πλευρές να συναντηθούν. Η μη βία δράση των κατοίκων δεν θα ήταν επιτυχημένη χωρίς την υποστήριξη αρκετών Ισραηλινών, γεγονός που αποδεικνύει ότι οι συγκρούσεις θα τελείωναν εάν η ισραηλινή κυβέρνηση άλλαζε την πολιτική της. Η ηθική δύναμη των Παλαιστινίων αποδεικνύει ακόμα ότι οι άνθρωποι δεν χάνουν την αξιοπρέπεια και την τιμή τους, ακόμα και όταν επικρατούν οι πιο εξευτελιστικές και ταπεινωτικές συνθήκες.

Πώς είναι η κατάσταση σήμερα στο χωριό;

Η κατάσταση στο χωριό είναι η ίδια: με απειλές προς τους κατοίκους για να το εγκαταλείψουν, συχνά εισβάλλουν Ισραηλινοί στρατιώτες με τη δικαιολογία της έρευνας και συλλαμβάνουν ορισμένους – ή απλώς προκαλούν. Συχνά, οι βοσκοί δέχονται επιθέσεις στα βοσκοτόπια, μερικές φορές και κατά τη διάρκεια της νύχτας. Τους τελευταίους μήνες η κατάσταση ήταν πολύ εκρηκτική, γιατί ένα από τα χωριά νομάδων στην έρημο καταστράφηκε. Αυτό όμως δεν στάθηκε αιτία για να εγκαταλείψουν την προσπάθεια. Εάν αντισταθούν βίαια στην κατοχή, δεν θα έχουν άλλη επιλογή για να επιβιώσουν.

Τι βλέπει ένας ξένος όταν αποφασίσει να διεισδύσει σε ένα μουσείο της Θεσσαλονίκης που δεν εξαιρεί την κυρίαρχη, βυζαντινή ταυτότητα της πόλης. Πώς η μετατροπή σε οίκο του Θεού ενός, έως πρόσφατα, οίκου ανοχής, γεννά μια διασκεδαστική ιστορία; Και τι ρόλο παίζει η μουσική στη ζώσα κουλτούρα της Δυτικής Αφρικής; Ο πραγματικός πλούτος είναι στους πολιτισμούς.

Η ΖΩΗ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ Η ΜΟΥΣΙΚΗ

ΓΚΡΙΟ

Φόλκερ Γκέτσε

Θεματοφύλακας των επικών ιστοριών της Δυτικής Αφρικής, ο Σενεγαλέζος τραγουδοποιός και «γκριό», Αμπλαγέ Σισοκό έρχεται αντιμέτωπος μ' έναν ψυχρό κόσμο που επιβάλλει ραγδαίες αλλαγές στις αρχαίες παραδόσεις. Το Γκριό, ένα ντοκιμαντέρ ενός σκηνοθέτη που είναι και παγκοσμίως διάσημος τρομπετίστας, αποκαλύπτει την ομορφιά του παρελθόντος και της παράδοσης της Δυτικής Αφρικής και διαπιστώνει πως μπορεί να επίκεινται κάποιες επαναστατικές αλλαγές που θα μπορούσαν να μεταβάλουν καθοριστικά το πολιτισμικό τοπίο της περιοχής.

Συνέντευξη στον **Γιώργο Κρασσακόπουλο**

Υπάρχει μια βαθιά πνευματική πλευρά στην παράδοση των Γκριό: είναι κάτι πολύ παραπάνω από απλοί μουσικοί. Υπάρχει θέση για αυτούς σε μια Αφρική

που αλλάζει ραγδαία;

Η λέξη «γκριό» είναι ένας όρος που δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια της Αποικιοκρατίας. Η πρωτότυπη λέξη για τους ανθρώπους αυτούς διαφέρει από χώρα σε χώρα, αλλά ο ρόλος τους είναι λίγο-πολύ κοινός. Σε κοινωνίες που δεν έχουν γραπτή γλώσσα, οι γκριό είναι αυτοί που αναλαμβάνουν να αφηγηθούν την ιστορία ενός έθνους ή μιας οικογένειας, και διδάσκουν τους ανθρώπους τον τρόπο που θα πρέπει να συμπεριφέρονται και τους ρόλους τους. Κάθε οικογένεια είναι άμεσα συνδεδεμένη με έναν γκριό, καθώς αυτός γνωρίζει όλη την ιστορία της και γίνεται αίφνης πρόσωπο σεβασμού. Ωστόσο, οι νεότερες γενιές συχνά γυρίζουν την πλάτη τους στην παράδοση και τότε οι γκριό αναγκάζονται να τραγουδούν σε ξενοδοχεία για τους τουρίστες προκειμένου να επιβιώσουν. Αλλά η αλήθεια είναι πως οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν έχουν να κάνουν με τον καινούργιο κόσμο της παγκοσμιοποίησης και την οικονομική πίεση που αυτός φέρνει.

Είστε μουσικός και ο ίδιος, κι ίσως είναι εύκολο να καταλάβει κανείς τους λό-

γους για τους οποίους το θέμα σας ενδιαφέρει. Αλλά πόσο επηρέασε τον τρόπο με τον οποίο αφηγηθήκατε την ιστορία;

Ως μουσικός βρίσκω πολλές ομοιότητες ανάμεσα στην Αφρική και στην κουλτούρα των μαύρων στην Αμερική. Ως μουσικός που αρέσκεται στους αυτοσχεδισμούς, δεν μου ήταν δύσκολο ν' ανακαλύψω τις παράλληλες γραμμές ανάμεσα στην παράδοση των σπιρίτουαλς, της ρυθμ εν μπλουζ και της τζαζ με την αφρικάνικη μουσική. Μια τέτοια μουσική παράδοση, που πηγαινει πίσω χιλιάδες χρόνια και που ακόμη και σήμερα είναι ζωντανή, μοιάζει καθοριστικής σημασίας για την πολιτιστική κληρονομιά του πλανήτη μας. Το να την καταγράψουμε και να τη διατηρήσουμε αποτελεί ένα καθήκον υψίστης σημασίας. Και το γεγονός ότι είμαι μουσικός μου έδωσε την ευκαιρία να προσεγγίσω τους ανθρώπους που καταγράφω, όχι σαν δημοσιογράφος ή ερευνητής, αλλά ως ένας από αυτούς: ένας μουσικός και φίλος. Και είναι μια σχέση που χτίστηκε μέσα από χρόνια συνεργασίας. Ήξεραν ότι δεν είμαι εκεί για να γυρίσω ένα φιλμ και να φύγω, κι αυτό βοή-

θησε την σχέση μας να πάει πιο βαθιά. Επίσης, το ότι είμαι μουσικός οδήγησε και τις σκηνοθετικές και αφηγηματικές επιλογές μου, επηρέασε όλον τον τρόπο με τον οποίο δόμησα την ταινία – πάνω στη μουσική.

Κάνοντας μια ταινία για την Αφρική και τη μουσική της παράδοση, είναι συχνά εύκολο να παρασυρθείς σε εικόνες «τουριστικές», σε διδακτικά μηνύματα. Πώς αποφύγατε κάτι τέτοιο;

Έχει να κάνει με τη βαθιά γνώση των πραγμάτων για τα οποία μιλούσα, τις δικές μου ευαισθησίες καθώς και την έρευνα που προηγήθηκε προτού ξεκινήσω τα γυρίσματα. Επίσης, οφείλω εδώ να τονίσω την σημασία όλων των τεχνικών και των μελών της ομάδας, όλοι τους εξαιρετικοί στον τομέα τους και έμπειροι ντοκιμαντερίστες. Έχει επίσης να κάνει με το γεγονός ότι είχα την ευκαιρία να επισκεφτώ τη Δυτική Αφρική για μεγάλες περιόδους και πολλές φορές, από το 1995 μέχρι σήμερα, γεγονός που με βοήθησε να τη γνωρίσω καλύτερα και να «απομυθοποιήσω» αυτό που περιγράφεις, σχετικά με την τουριστική της πλευρά.

ΠΕΡΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ξαβιέ Λεφέβρ

Είχατε εικόνα της πόλης πριν την επισκεφτείτε; Σε ποια εικόνα για την ταυτότητα της καταλήξατε;

Αν και είμαι ο σκηνοθέτης της ταινίας, δούλεψα μαζί με έναν πολύτιμο φίλο, τον Ζερόμ Σεσίλ Οφρέ, που έγραψε το σενάριο και έκανε την ιστορική έρευνα. Δεν ήξερα και πολλά πράγματα για τη Θεσσαλονίκη και η πρώτη μου εξερεύνηση του μουσείου έγινε μέσω της σελίδας του στο διαδίκτυο. Όταν την επισκέφθηκα, σχημάτισα την εντύπωση μιας πόλης φωτογενούς, κινηματογραφικής, πολύβουης, όπου όλες οι ιστορικές περιόδους συναντιούνται. Θαρρεί κανείς ότι όλες οι σημαντικές εποχές έχουν αφήσει τα απομεινάρια τους. Μοιάζει τα κομμάτια που είναι θαμμένα να παλεύουν να ξαναβγούν στην επιφάνεια, εδώ κι εκεί. Δεν ξέρω πια αν το

μοντέρνο κομμάτι της πόλης εισέβαλε στο αρχαίο ή αν οι αρχαιολογικοί χώροι την ξανακατέκτησαν. Το αρχαιολογικό μουσείο και μια μαγική θήκη που εκτίθεται σε αυτό είναι θαύματα μέσα σε θαύματα και μπορεί να προωθήσει μια ανάγνωση της Ιστορίας μέσα από μικρές αφηγήσεις. Μετά την πρώτη μου επίσκεψη, καταλάβαμε πως είχαμε αναλάβει μια μεγάλη ευθύνη, όχι μόνο για να μην προδώσουμε την ιστορία του, αλλά επίσης και για να επιδείξουμε τι πρέπει να προσέξει κανείς πέρα απ' τις προθήκες.

Έχετε γυρίσει πολλές ταινίες που είναι κοντά στο είδος του ταξιδιωτικού ντοκιμαντέρ. Υπάρχει κάποια γενική αρχή που ακολουθείτε όταν κινηματογραφείτε ένα νέο μέρος άγνωστο σε σας;

Μπορεί η Θεσσαλονίκη να είναι περισσότερο γνωστή για τα βυζαντινά της μνημεία, αλλά δεν είναι μικρός και ο αρχαιολογικός πλούτος της πόλης. Η κάμερα ενός Γάλλου σκηνοθέτη που περιηγείται στους χώρους ενός μουσείου με εκθέματα από την προϊστορική ακόμα εποχή, είναι το βλέμμα ενός επισκέπτη που δεν ψάχνει για εκμαγαεία.

Συνέντευξη στην **Γκέλυ Μαδεμλή**

Υπάρχουν πολλά σημαντικά κριτήρια που φροντίζω να εφαρμόζω, αλλά αφορούν περισσότερο ένα γενικό πνεύμα, δεν υπόκεινται σε κάποιο κανόνα ή φόρμουλα. Τα πιο εύκολα από αυτά; Να μην ξεχνάς ποτέ να προσπαθείς να πεις μια ιστορία, ανεξαρτήτως του αν αυτή είναι μικρή ή μεγάλη, απλή ή σύνθετη. Να κάνεις τις τοποθεσίες να μοιάζουν μεγαλύτερες, με την παρατήρηση, τη σωστή θέση της κάμερας, τις κινήσεις του εξοπλισμού, την επιλογή της εστίασης. Να σκέφτεσαι το μοντάζ, το ντεκουπάζ που πρέπει να εφαρμοστεί για να ζωντανέψει το τελικό αποτέλεσμα. Να σέβεσαι τα πρόσωπα, τους μάρτυρες, τους οικοδεσπότες. Να προσπαθείς να είσαι εφευρετικός, να τελειώνεις μια μέρα γυρισμάτων με μια απρόσμενη ιδέα.

Ποια είναι η γνώμη σας για τις ταινίες που γυρίζονται με σκοπό να προβάλλονται αποκλειστικά σε περιβάλλον μουσείου ή σε άλλους εκθεσιακούς χώρους; Σε ποιο βαθμό επηρεάζει την παραγωγή της εκάστοτε ταινίας σας το μέσο στο οποίο θα προβληθεί τελικά;

Τα πρότζεκτ που σχεδιάζονται για να προ-

βληθούν αποκλειστικά σε περιβάλλον μουσείου, όσο κι αν τα σέβομαι προφανώς, είναι είτε κάπως αφελή είτε κάπως διανοουμενίστικα. Νομίζω ότι οφείλουν να κομίζουν ένα στοιχείο «θεαματικό», να έχουν ένα συγκριτικό πλεονέκτημα, όπως για παράδειγμα αν δοκιμάζουν τις νέες τεχνικές διευρυμένης πραγματικότητας. Οφείλουν να συνεισφέρουν στην έρευνα του κλάδου της μουσειολογίας, και να προχωρούν πέρα από το έκθεμα. Να κάνουν το μουσείο μια ζωντανή τέχνη. Και ναι, τελικά είναι πολύ σημαντικό να έχεις στο νου το μέσο για το οποίο προορίζεται η ταινία, όταν ακόμα είναι στο στάδιο του post-production, είναι για κάποια τηλεοπτική σειρά, για κάποιο ίδρυμα; Αυτοί είναι οι πελάτες, οι σπόνσορες, οι εντολοδόχοι, και στις προδιαγραφές που ζητούν θα πρέπει να ανταποκρίνεται το τελικό αποτέλεσμα. Ωστόσο, ακούγοντάς τους και μαζί πραγματοποιώντας αυτό που ξέρει κανείς να κάνει καλύτερα, φτάνει πάντα στο επιθυμητό αποτέλεσμα και είναι περήφανος γι' αυτό. Άλλωστε, όταν σου αναθέτει κανείς κάτι, το κάνει για συγκεκριμένους λόγους που θέλει να δει στην τελική εικόνα.

Η ΜΠΕΛΑ ΒΙΣΤΑ

Αλίσια Κάνο

Μπέλα Βίστα σημαίνει και «ωραία θέα». Πράγματι, είναι πρωτόγνωρη η θέα ενός κτιρίου σε ένα χωριό της Ουρουγουάης που παλιά στέγαζε μια ποδοσφαιρική ομάδα, αργότερα έναν οίκο ανοχής και τελικά έγινε καθολικό ξεκλήσι. Ένα ευφάνταστο ντοκιμαντέρ που δείχνει αυτό που πολλά άλλα κρύβουν: ότι «αντικειμενική» καταγραφή της πραγματικότητας δεν υπάρχει.

Συνέντευξη στην **Γκέλυ Μαδεμλή**

Πώς ανακαλύψατε την ιστορία του μέρους αυτού που προσεγγίσατε; Ποιες ήταν οι πρώτες σας σκέψεις;

Διάβασα ένα ρεπορτάζ στην εφημερίδα για ένα πορνείο που είναι τώρα τόπος για προσευχή. «Οι γείτονες είχαν αγανακτήσει από το θόρυβο κι αποφάσισαν να μετατρέψουν αυτόν τον οίκο ανοχής σε οίκο του Θεού»,

έγραφε το κείμενο. Ο κόσμος των μπαρ και των πορνείων ανήκει στους άνδρες. Ως γυναίκες, είμαστε αναγκασμένες να τα παρατηρούμε από απόσταση. Προσπάθησα να αφηγηθώ από την οπτική μιας γυναίκας την ίδια ιστορία, την τόσο συνηθισμένη στον «μάτσο», συντηρητικό ανδρικό τρόπο σκέψης, κάνοντας ένα σχόλιο και αποκαλύπτον-

ΠΛΑΘΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΡΟΛΟ

τας την υποκρισία της λεγόμενης «καλής» κοινωνίας.

Η έρευνά σας κράτησε ένα χρόνο. Τι σας έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση αυτό το διάστημα;

Υπήρχε ένας μεγάλος κίνδυνος να γίνει μια ταινία ανεκδοτολογικού χαρακτήρα, μια που όλοι οι άνθρωποι οι οποίοι εμφανίζονται σε αυτή εμπίπτουν σε κάποιο υπάρχον στερεότυπο και θα μπορούσαν να τους «φορεθούν» πολλά κλισέ. Γι' αυτό πέρασα έναν ολόκληρο χρόνο μαζί τους, για να καταφέρω να τους γνωρίσω και να κατανοήσω τα βαθύτερα αίτια για τις συνθήκες ζωής τους. Η πρόθεσή μου ήταν να θίξω τα βαθύτερα κίνητρα για αυτή τη μάχη, παρουσιάζοντας τη δική μου εκδοχή της ιστορίας και προσπαθώντας να αναδείξω τη φωτεινή πλευρά κάθε χαρακτήρα. Για μένα δεν είναι μια ιστορία για τους καλούς ή για τους κακούς ανθρώπους, αλλά περισσότερο για μια ευκαιρία να σκεφτούμε ζητήματα που μας προκαλούν, ως κοινωνία. Πρόκειται για μια ταινία για τις προκαταλήψεις. Για το πώς μπορούν να αλλάξουν οι προκαταλήψεις, αν και στην πραγματι-

κότητα τίποτα δεν έχει αλλάξει πραγματικά. Είναι κομμάτι της ανθρώπινης φύσης. Οι άνθρωποι συμπεριφέρονταν έτσι για πολύ καιρό. Και η καρδιά του ζητήματος είναι ότι όλοι οι χαρακτήρες αναζητούν το ίδιο πράγμα: το να αγαπηθούν. Μπορούμε λοιπόν να ταυτιστούμε με τους χαρακτήρες και τις αγωνίες τους. Εκεί βρίσκεται η οικουμενικότητα της ιστορίας.

Η ταινία παίζει με τα όρια πραγματικότητας και μυθοπλασίας. Πώς καθοδηγήσατε τους ανθρώπους της Μπέλα Βίστα;

Μετά από έναν χρόνο είχαμε αναπτύξει εμπιστοσύνη. Πήρα την απόφαση να εισαγάγω τεχνικές συνηθισμένες στο φιξιόν αργότερα. Κι αυτό γιατί έβλεπα πως ένιωθαν πιο άνετα παίζοντας έναν ρόλο, ακόμα κι αν αυτός είναι ο εαυτός τους, παρά με μια κάμερα στο κατόπι τους. Είναι όλοι «ηθοποιοί» στην καθημερινή ζωή τους, φορούν μάσκα. Στις σκηνές όπου αναπαριστούν πιο προσωπικές τους στιγμές, ήξερα ήδη τι είχε γίνει στην πραγματική ζωή, αλλά ρωτούσα σαν να ήταν η πρώτη φορά που άκουγα για την ιστορία. Και, κατά κάποιο τρόπο έτσι ένιωθα.

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΠΟΥ ΠΛΗΓΩΝΑΜΕ

Η ΜΑΝΑ ΜΟΥ Η ΒΕΛΑΝΙΔΙΑ

Μαχμούντ Ραχμανί

Ενα ντοκιμαντέρ για το περιβάλλον με την υφή ενός ποιήματος, για ένα φράγμα στο νοτιοδυτικό Ιράν, που κάλυψε με νερό περισσότερα από 50 στρέμματα δασικής έκτασης, και για έναν άντρα που ζει με τα φαντάσματα του χωριού του και μπορεί να αφουγκράζεται τα δέντρα.

Συνέντευξη στον **Γιώργο Κρασσακόπουλο**

Ποια ήταν η αφετηρία της ταινίας; Το περιβαλλοντικό θέμα για το οποίο μιλά ή η προσωπικότητα του ήρωά σου;

Οι ταινίες μου είναι πάντα ανθρωποκεντρικές. Οι άνθρωποι είναι αυτοί που μας βοηθούν να κατανοήσουμε το μέγεθος

του προβλήματος, την υπερβολή της βιομηχανικής προόδου, την ταυτότητα που χάνεται. Μέσα από τον διάλογο μεταξύ του ανθρώπου και του περιβάλλοντος, των πληγών που έχει δεχτεί, μπορείς να αντιληφθείς το εύρος της καταστροφής.

Προσεγγίζεις με διάθεση ποιητική κάτι που μοιάζει πολύ σκληρό και τελεσίδικο. Πώς προέκυψε το ύφος του φιλμ;

Αυτό που δοκιμάζω να κάνω είναι μια ποιητική προσέγγιση της φύσης μέσα από στοιχεία που προέκυψαν από μια επιμελή έρευνα, αλλά και μέσα από έναν χαρακτήρα που, σαν τον Αλέξη Ζορμπά του Καζαντζάκη, αποκτά μια μεταφυσική, ποιητική διάσταση. Όμως αυτή η διάσταση

του φιλμ δεν υποβαθμίζει τη σημασία των στοιχείων, ακόμη κι αν στον δικό μου τρόπο να βλέπω το σινεμά ο τρόπος με τον οποίο αφηγείσαι μια ταινία έχει πάντα σημασία: η δομή και το ύφος είναι πράγματα που έχουν εξίσου σημαντική επίδραση όσο και τα γεγονότα. Στο φιλμ δεν είναι μόνο τα δέντρα που χάνονται κάτω από το νερό ή στις φωτιές των καρβουνιάρηδων. Χάνεται μαζί και η σχέση μας με το τοπίο, η σύνδεσή μας με τις αναμνήσεις μας. Ελπίζω ότι σκέψεις σαν αυτές θα έρθουν στο μυαλό των θεατών βλέποντας την ταινία. Αλλά δεν είναι πράγματα που θέλω να τους επιβάλλω. Δεν πιστεύω στην καθοδήγηση του κοινού. Ο ρόλος μου είναι απλώς να δείχνω και να αφήνω τους θεατές να βγάζουν τα

δικά τους συμπεράσματα. Δεν με ενδιαφέρει να εξηγήσω το έργο μου περαιτέρω.

Πώς αντιμετωπίστηκε το φιλμ σας στο Ιράν; Πόσο ευαισθητοποίησε το κοινό πάνω στις συνέπειες της αλόγιστης κατασκευής φραγμάτων;

Δυστυχώς όχι με τον καλύτερο τρόπο. Οι επίσημες φωνές ήταν αρνητικές απέναντι στην ταινία, έφτασαν ώς το σημείο να με κατηγορήσουν ότι τα στοιχεία που παρουσιάζω για τα υδροηλεκτρικά φράγματα και τις επιπτώσεις τους είναι ψευδή. Αλλά υπήρξαν και άνθρωποι που πείστηκαν από την αλήθεια του σε προβολές που έγιναν ιδιωτικά ή σε πανεπιστήμια, ή στις περιοχές που η ταινία μου αφορά άμεσα. Αλλά η πλειονότητα, δυστυχώς, υπήρξε εχθρική.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟ ΘΡΟΝΟ [1]

Κέρστι Γκρούντιτς

- ✘ Έργα και ημέρες του Βίνσεντ Πάτερσον, στενού συνεργάτη πολλών μεγάλων star της μουσικής.
- ✘ Υπήρξε ο χορογράφος του βιντεοκλίπ του τραγουδιού «Smooth Criminal» του Μάικλ Τζάκσον και πολλών ακόμα του ίδιου καλλιτέχνη.
- ✘ Η αξέχαστη εμφάνιση της Madonna ως Μαρία Αντουανέτα στο τραγούδι «Vogue» στα βραβεία του MTV το 1990 οφείλεται ολοκληρωτικά σ' αυτόν.
- ✘ Ο Πάτερσον ήταν ο σκηνοθέτης, σεναριογράφος και χορογράφος της φαντασμαγορικής παράστασης «VIVA ELVIS!» με το Τσίρκο του Ήλιου, στο Λας Βέγκας το 2012.
- ✘ Οι ταινίες *Χορεύοντας στο σκοτάδι*, *Hook*, *Το κλουβί με τις τρελές*, *Closer*, *Εβίτα* είναι μερικές μόνο από αυτές που έχει στο ενεργητικό του ως χορογράφος.
- ✘ Η σκηνοθέτρια Kersti Grunditz ξεκίνησε την καριέρα της ως χορεύτρια και χορογράφος.

DON'T STOP BELIEVIN':

ΤΑΞΙΔΙ ΜΕ ΤΟΥΣ JOURNEY [2]

Ραμόνα Ντίαζ

- ✘ Η απίστευτη ιστορία ενός άνδρα που έγινε εν μία νυκτί φρόντιμαν ενός μεγάλου συγκροτήματος
- ✘ Πολύ πριν τους Journey, το 1994, και ενώ συμμετείχε σε διάφορα συγκροτήματα, ο Αρνέλ Πινέδα αντιμετώπισε σοβαρά προβλήματα υγείας που είχαν επιπτώσεις στη φωνή του. Έπειτα από ανάρρωση 6 μηνών, ο Αρνέλ μπόρεσε σταδιακά να ξανατραγουδήσει.
- ✘ Όταν επικοινωνήσε για πρώτη φορά ο Νιλ Σον με τον Αρνέλ μέσω μείλ, ο Αρνέλ νόμιζε ότι πρόκειται για μια καλοστημένη φάρσα. Του ζήτησε να μιλήσουν με κάμερα ώστε να βεβαιωθεί ότι είναι όντως αυτό!
- ✘ Με το θάνατο της μητέρας του, η οικογένεια αντιμετώπισε σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Συγγενείς ανέλαβαν τη φροντίδα των 3 μικρότερων αδελφών του, ενώ ο Αρνέλ, 12 ετών τότε, αναγκάστηκε να μείνει στους δρόμους. Όταν ήταν μικρός ήθελε να γίνει μηχανικός!
- ✘ Ανάμεσα στα πράγματα που δεν αποχωρίζεται ποτέ είναι και τα αγαπημένα του παπούτσια Ντοκ Μάρτενς.
- ✘ Η σκηνοθέτρια είναι παλιά γνώριμη του Φεστιβάλ, μιας και η ταινία της *Ιμέλντα* προβλήθηκε το 2004, στο 6ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΟΥΡΙΑΣ [3]

Σούζαν Μόργκαν Κούπερ

- ✘ Μια δυνατή, συγκινητική ιστορία ενηλικίωσης, της κόρης ενός υψηλόβαθμου κυβερνητικού αξιωματούχου και της μάχης που έδωσε η οικογένειά της για να επιβιώσει στην Κίνα της Πολιτιστικής Επανάστασης (1966-1976).
- ✘ Το φιλμ της Σούζαν Μόργκαν Κούπερ είναι βασισμένο στο βιβλίο της Τζιαν Πινγκ (*Το παιδί της μουριάς: Αναμνήσεις απ' την Κίνα*), την οποία ακολουθεί στην Αμερική σήμερα και στη σχέση της με την Αμερικανίδα κόρη της.
- ✘ Το φιλμ περιλαμβάνει αρχαικό υλικό και σπάνιες φωτογραφίες που τράβηξαν στρατιώτες του Κόκκινου Στρατού. Πολλές από αυτές βλέπουν για πρώτη φορά το φως της δημοσιότητας.
- ✘ Την αφήγηση στο φιλμ ανέλαβε η Ζακλίν Μπισέ, ενώ τη μουσική υπογράφει ο γιος του Κλιντ Ισγουντ και αναγνωρισμένος μουσικός της τζαζ, Κάιλ Ισγουντ.

INTERSEXION [4]

Γκραντ Λαχούντ

- ✘ Κάθε γονιός αναρωτιέται: «Θα είναι αγόρι ή κορίτσι;» Τι συμβαίνει όμως όταν οι γιατροί δεν μπορούν να δώσουν μια απάντηση; Ένα στα δύο χιλιάδες μωρά γεννιούνται μεσόφυλα, με γεννητικά όργανα τόσο επαμφοτερίζοντα, που είναι δύσκολο να καταλήξει κανείς για το φύλο τους. Το φιλμ του Γκραντ Λαχούντ ακολουθεί τον/την Μάνι Μπρους Μίτσελ καθώς ταξιδεύει στον κόσμο και συναντά άλλους ανθρώπους σαν αυτόν/ήν.
- ✘ Ο Γκραντ Λαχούντ είναι ένας από τους πιο πολυσχιδείς σκηνοθέτες της Νέας Ζηλανδίας, έχοντας

γυρίσει εκτός από ντοκιμαντέρ, ταινίας μυθοπλασίας και μικρού μήκους. Μία από αυτές, το *Lemming Aid*, έφτασε μέχρι τις Κάννες, όπου και κέρδισε το Βραβείο της Επιτροπής.

- ✘ Ο ίδιος παραδέχεται ότι γνώριζε ελάχιστα πράγματα για τους μεσόφυλους ανθρώπους προτού ξεκινήσει να γυρίζει αυτό το ντοκιμαντέρ. Επέλεξε τον πρώτο δημόσια δηλωμένο μεσόφυλο της Νέας Ζηλανδίας για κεντρικό χαρακτήρα και, όπως λεί, «αποφασίσαμε να βρούμε όσο το δυνατόν περισσότερους μεσόφυλους σε ολόκληρο τον κόσμο μπορούσαμε. Θέλαμε να τους αφήσουμε να διηγηθούν οι ίδιοι την εμπειρία να τους μεγαλώνεις σε ένα μεσόφυλο σώμα. Το αποτέλεσμα νομίζω ότι είναι μια βαθιά προσωπική, πολύ συγκινητική, ειλικρινής κι αστεία εξερεύνηση ενός θέματος που ίσως να είναι το τελευταίο ταμπού.»

Ο ΑΟΡΑΤΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ [5]

Κέρμπι Ντικ

- ✘ Μια ρηξικέλευθη έρευνα για ένα από τα πιο ντροπιαστικά και καλά κρυμμένα μυστικά της Αμερικής: την επιδημία βιασμών στις τάξεις του αμερικανικού στρατού.
- ✘ Το ντοκιμαντέρ του Κέρμπι Ντικ έκανε την πρεμιέρα του στο φεστιβάλ του Σάντανς και η εντύπωση που έκανε ήταν τόσο μεγάλη, που το αμερικανικό Πεντάγωνο ενδιαφέρθηκε να παρακολουθήσει την ταινία. Ο Γενικός Γραμματέας Άμυνας της αμερικανικής κυβέρνησης, αφού είδε την ταινία, διέταξε να ερευνηθούν όλες οι καταγγελίες για βιασμό στον αμερικανικό στρατό και ανακοίνωσε την ίδρυση κέντρων βοήθειας προς τα θύματα τέτοιων πράξεων.
- ✘ Η ιδέα για το ντοκιμαντέρ προέκυψε από ένα άρθρο του διαδικτυακού περιοδικού *www.salon.com* κι από την έκπληξη που ένοιωσαν οι δημιουργοί του όταν ανακάλυψαν την έκταση του προβλήματος και της συγκάλυψής του. «Περισσότεροι από μισό εκατομμύριο άντρες και γυναίκες στο στρατό έχουν πέσει θύμα σεξουαλικής κακοποίησης από την εποχή του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου», ανακάλυψε ο Κέρμπι Ντικ.
- ✘ Τα νούμερα είναι σοκαριστικά. Το ίδιο και η ατιμωρησία των υπευθύνων για τέτοιες πράξεις. Το 2011, οι αμερικανικές στρατιωτικές αρχές δέχθηκαν 3192 καταγγελίες για σεξουαλική κακοποίηση, από τις οποίες 1518 προχώρησαν σε εκδίκαση και μόλις 191 κατέληξαν στην τιμωρία των υπευθύνων.

ΣΑΛΜΑ [6]

Κιμ Λοντζινότο

- ✘ Η συγκλονιστική ιστορία της ποιήτριας και ακτιβίστριας Σάλμα, που κατόρθωσε να νικήσει το σκληρό πεπρωμένο των γυναικών της Ινδίας και να κάνει τη φωνή της να ακουστεί.
- ✘ Όταν η Σάλμα έγινε 13 ετών, οι γονείς της την ανάγκασαν να παραμείνει έγκλειστη στο σπίτι για εννέα χρόνια, μέχρι να δεχτεί να παντρευτεί έναν άνδρα που της επέβαλλαν οι ίδιοι – μια πρακτική που ακολουθείται εθιμοτυπικά για τα νεαρά κορίτσια του τόπου της.
- ✘ Ο σύζυγος της Σάλμα είχε φτάσει στο σημείο να την απειλήσει να της ρίξει οξύ ενώ κοιμόταν, προκειμένου να σταματήσει να γράφει ποιήματα.
- ✘ Η πολυβραβευμένη Κιμ Λοντζινότο, από τις πιο δραστήριες ντοκιμαντερίστριες διεθνώς, έγινε γνωστή για τη μαχητική, φεμινιστική ματιά στα θέματα που εξετάζει.

ΠΡΩΤΗ ΘΕΣΗ [7]

Μπες Κάργκμαν

- ✘ Μια «βουτιά» στα άδυτα του κόσμου του μπαλέτου, μέσα από την προετοιμασία έξι νεαρών χορευτών είναι από τους σημαντικότερους διαγωνισμούς χόρο στον κόσμο.
- ✘ Η σκηνοθέτρια Μπες Κάργκμαν υπήρξε μπαλαρίνα από τα 4 έως τα 14 της χρόνια.
- ✘ Η ταινία έχει βραβευθεί σε πολλά φεστιβάλ, μεταξύ άλλων και σε αυτά της Νέας Υόρκης, του Σαν Φρανσίσκο, του Ντάλας και του Πόρτλαντ.
- ✘ Η 11χρονη Μίκο, μία από τους πρωταγωνιστές του ντοκιμαντέρ, υπήρξε η αρχική μούσα της σκη-

νοθέτριας, η οποία αποφάσισε να κάνει την ταινία όταν είδε τη Μίκο να χορεύει στον διαγωνισμό: «Βλέποντάς την, ανατρίχιασα. Αποφάσισα ότι αυτή θα ήταν η ταινία μου.» Η σκηνοθέτρια κρατά ακόμη επαφή με τα παιδιά μέσω Facebook. «Η Μπες δείχνει εμάς τους χορευτές όπως πραγματικά είμαστε», είπε σε μια συνέντευξη η Μίκο. «Αυτό είναι το παν για μένα», απαντά η σκηνοθέτρια.

ΦΡΟΥΤΑ ΠΟΥ ΩΡΙΜΑΖΟΥΝ [8]

Γιακέμπ Ανιβού

- ✘ Παρόλο που το Βιετνάμ δεν έχει συγκεκριμένους νόμους για τις εκτρώσεις, οι πολύ υψηλές στατιστικές εκτρώσεων, ειδικά για τις νέες κοπέλες, οδήγησαν την κυβέρνηση στο να αποφασίσει πρόσφατα ότι απαγορεύονται οι αμβλώσεις αν το έμβρυο είναι μεγαλύτερο των 7 εβδομάδων.
- ✘ Ο σκηνοθέτης πέρασε έναν ολόκληρο χρόνο κινηματογραφώντας μέσα στο ορφανοτροφείο του Τονγκ Φουκ για να αποκαλύψει τις συνθήκες διαβίωσης των παιδιών.
- ✘ Η ιδέα για την ταινία προέκυψε όταν ο σκηνοθέτης έμαθε πως ο πατέρας του ήταν υιοθετημένος και ταξίδεψε στο Βιετνάμ για να ερευνησει το θέμα των υιοθεσιών – έτσι βρέθηκε και στο ορφανοτροφείο που τελικά «πρωταγωνιστεί» στην ταινία.

FUCK FOR FOREST [9]

Μίχου Μάρτσικ

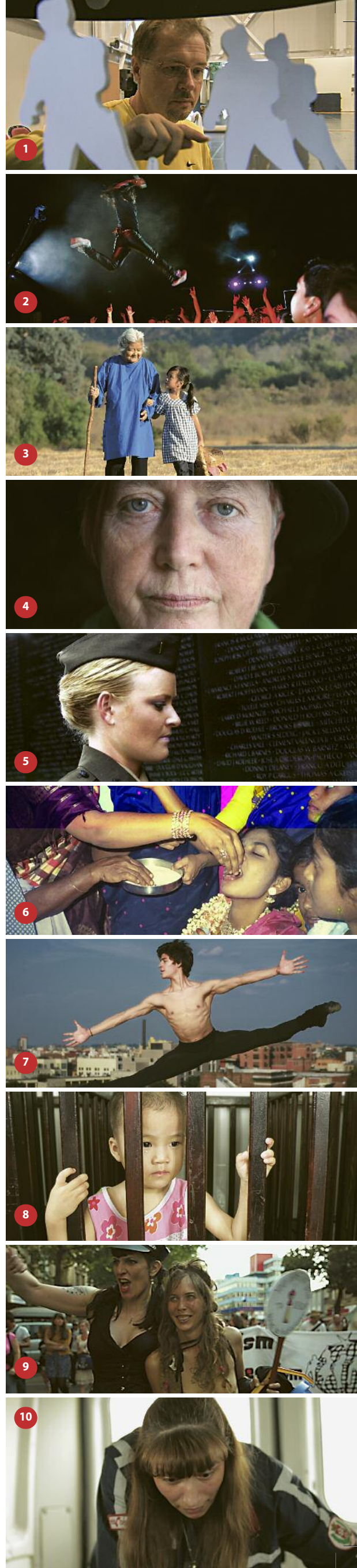
- ✘ Η... παράξενη οργάνωση Fuck for Forest (FFF) αριθμεί 1300 μέλη τα οποία γυρίζουν ερασιτεχνικά βίντεο πορνό και τα πουλούν στο διαδίκτυο. Τα έσοδα διατίθενται για οικολογικά ζητήματα, όπως για τη διάσωση του Αμαζονίου. Ο σκηνοθέτης αποφάσισε να γυρίσει μια ταινία για αυτούς για να κατανοήσει αν τα κίνητρα τους είναι όντως ευγενή ή απλώς...σεξουαλικά.
- ✘ Ο Μαρζάκ πέρασε ένα χρόνο αρχικά παρατηρώντας την ομάδα και στην αρχή του δεύτερου χρόνου άρχισε να κινηματογραφεί – το διάστημα αυτό ήταν απαραίτητο για να τον εμπιστευτούν απόλυτα τα μέλη της οργάνωσης.
- ✘ Η προηγούμενη ταινία του σκηνοθέτη, *Στην άκρη της Ρωσίας*, κέρδισε το σημαντικό βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Καλλιτέχνη του αμερικανικού καναλιού HBO.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΟ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ [10]

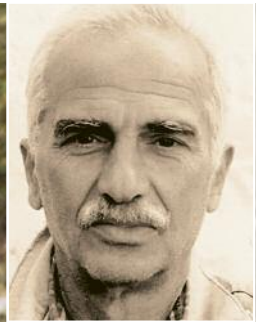
Ιλιάν Μέτεφ

- ✘ Η καθημερινότητα τριών νοσηλευτών ενός ασθενοφόρου σε μια ταινία που κέρδισε το βραβείο France 4 Visionary που θεσπίστηκε για πρώτη φορά, στην 51η Εβδομάδα Κριτικής στο Κινηματογραφικό Φεστιβάλ των Καννών το 2012. Ήταν μόλις το δεύτερο ντοκιμαντέρ που έχει ποτέ συμμετάσχει στην 51χρονη ιστορία του εν λόγω τμήματος.
- ✘ Η κινηματογράφηση διήρκεσε δύο χρόνια και το συνεργείο της ταινίας αποτελούνταν μόνο από δύο άτομα, τον ηχολόγητη Τομ Κερκ και τον σκηνοθέτη Ιλιάν Μέτεφ, ο οποίος ήταν και ο σκηνοθέτης. Και οι δύο τους βρίσκονταν στο πίσω μέρος του ασθενοφόρου, προσπαθώντας να είναι όσο διακριτικοί και αόρατοι όσο ήταν δυνατόν. Από τις πέντε κάμερες που είχαν, οι τέσσερις ήταν εγκαταστημένες στο ασθενοφόρο και η άλλη χρησιμοποιούνταν από τον ίδιο τον σκηνοθέτη.
- ✘ Στην πρεμιέρα της ταινίας, η Βουλγάρια Υπουργός Υγείας Ντεισιόλβα Ατανάσοβα παραδέχτηκε πως η ταινία «αντανακλά την πραγματικότητα των πραγμάτων» και πως από τότε που προβλήθηκε η ταινία, άνοιξαν δύο νέες μονάδες πρώτης ανάγκης στην πρωτεύουσα. Ανήγγειλε δε, πως οι μισθοί των νοσηλευτών στα ασθενοφόρα θα αυξάνονταν κατά 18%.

trivia

Είναι παράξενο, αλλά ούτε η κρίση μπορεί να αλλάξει τη σχέση πολλών κινηματογραφιστών με στέρεα εδραιωμένες μυθολογίες: τα είδωλα του ελληνικού ροκ και της αντισυμβατικής μποεμίας, το ρόλο του χωριού, ακόμα και την ιδεολογία του κοινοτισμού. Στον αντίποδα, η ταυτότητα συνεχίζει να είναι βασικό ερώτημα ακόμα και σήμερα. Τελικά, ένα μόνο πράγμα δεν αλλάζει: ο ρόλος της Ελληνίδας μάνας. Συνεντεύξεις στην Ελένη Ανδρουτσοπούλου και στην Τζωρτίνα Σερπιέρη.

ANNA BIX – ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Σταύρος Καπλανίδης

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΔΥΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

Η Άννα Βιχ ήταν μια Γερμανίδα στην Ελλάδα. Άνθρωπος του κινηματογράφου, εργάστηκε για πολλά χρόνια κόνοντας αρνητικό. Από τα χέρια της και το έμπειρο μάτι της πέρασαν όλες οι ταινίες του ελληνικού κινηματογράφου, για τουλάχιστον μια δεκαετία. Αλλά το πραγματικό πάθος της ήταν η φωτογραφία. Με τον φακό προσέγγισε μια Ελλάδα γυμνή από φολκλορισμό, από ωραιότητα, από κολακεία της τουριστικής ταυτότητάς της. Τι σήμαινε, όμως, και τι σημαίνει σήμερα, η ύπαρξη μιας ανήσυχης, ευρηματικής, ευαίσθητης Γερμανίδας, ανάμεσα σε δυο ταυτότητες;

Η Άννα Βιχ φαίνεται ότι αγάπησε την Ελλάδα για αυτό που πραγματικά ήταν, πέρα από τις εξιδανικευμένες εικόνες της χώρας σε κάποιο τουριστικό οδηγό. Τι πιστεύετε ότι την γοήτευσε πραγματικά στη χώρα μας; Γοήτευσε; Η Άννα δεν υποτάχθηκε ποτέ σε κάτι.

Θεωρούσε η Άννα Βιχ τον εαυτό της επαναστάτη;

Ήταν φωτογράφος, τίποτα περισσότερο τίποτα λιγότερο. Ήταν Καλλιτέχνης, και βαθιά πνευματικός άνθρωπος με συγκροτημένη σκέψη. Δεν ήταν ιδεολόγος.

Το θέμα της ταυτότητας μιας Γερμανίδας, που ζει το μεταπολεμικό τραύμα της ενοχής για το ναζιστικό παρελθόν της χώρας της, κι η οποία βρίσκεται στην Ελλάδα, αντιμέτωπη με μια πλα-

στή ταυτότητα ιστορικού κλέους και τουριστικής ευμάρειας απασχολεί ιδιαίτερα την προσέγγιση της ταινίας σας. Πώς προσεγγίσατε αυτή τη σχέση; Είναι, ελπίζω, προφανής ο προβληματισμός για την ταυτότητα μιας Γερμανίδας γεννημένης τη μεταπολεμική εποχή που, γαλουχημένη στην Ευρώπη της αμφισβήτησης, η οποία επιλέγει να ζήσει σε μια κλειστή, σχεδόν αγοραφοβική Ελλάδα. Και εξίσου προφανής η στάση της για την ταυτότητα της χώρας μας, που δεν κατάφερε να εμβαθύνει στις ιδέες της προόδου, της χειραφέτησης από τον εθνικό μύθο, της δημιουργικής συνομιλίας με τον δυτικό κόσμο στον οποίο επέλεξε να ανήκει... Η Άννα Βιχ έζησε ανάμεσα σε δυο κόσμους, καθένας με τα δικά του ξεχωριστά προβλήματα. Υπήρξε κριτική και με τους δύο αυτούς κόσμους, επειδή η πραγματική της πα-

τρίδα ήταν η τέχνη – και η χειραφέτηση που κατακτάται διαμέσου της δημιουργικής έκφρασης.

Μιλήστε μας λίγο για τη μέθοδό σας. Ήταν απλή. Καταδύθηκα στη δουλειά της Άννας Βιχ, την οποία εκτιμώ και πιστεύω. Είδα και ξαναείδα χιλιάδες αρνητικά, συνέθεσα με αυτά τον κόσμο της και τον έντυσα με μερικά ακόμα ξεφτίδια: τις προσωπικές σημειώσεις της, κάποια φιλμάκια που διασώζονται (εκτός των άλλων, η Άννα έχει παίξει στην τελευταία ταινία του Τορνέ), τις μουσικές που της άρεσαν. Στο τέλος, ο κομίστας Αλέκος Παπαδάτος, που παίζει με μια κομπανία ρεμπέτικα, έντυσε με ταξίμια την ταινία. Ξέρετε, αυτοσχεδιάζει και με τη «Lady Jane» των Stones, που ήταν από τα αγαπημένα τραγούδια της Άννας εκείνα τα χρόνια...

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΧΩΡΑ

Δυο βοσκοί σε ένα χωριό της ορεινής Ναυπακτίας μάχονται για την επιβίωση. Όσπου ένα κύμα σφοδρής κακοκαιρίας θερίζει τον τόπο τους... Δυο κινηματογραφιστές πρωτοπαρουσίασαν κι αυτή την όψη της Ελλάδας, μιας Ελλάδας χωρίς επιδοτήσεις, σε μια ταινία που πρωτοπροβλήθηκε στο Βερολίνο.

Η φωτογραφία της ταινίας σας υπερτονίζει τη μοναχικότητα των εγκλωβισμένων πρωταγωνιστών στην ομορφιά του τοπίου. Πώς καταλήξατε σε αυτούς τους ήρωες;

Το χωριό που βλέπουμε στην ταινία είναι ο τόπος καταγωγής της οικογένειας της Χριστίνας, οπότε είχαμε αναπτύξει οικειότητα με κάποιους από τους βοσκούς πριν αρχίσουμε τα γυρίσματα. Από την αρχή, δείξαμε περισσότερο ενδιαφέρον για αυτούς που δεν είχαν αφήσει ποτέ τον τόπο τους κι έφεραν πάνω τους ανεξίτηλα τα σημάδια του. Θέλαμε να εστιάσουμε στους ξεχασμένους, στους ανθρώπους που δεν είχαν ποτέ την εμπειρία κάποια άλλης όψης της ζωής.

Μία ταινία για την ελληνική επαρχία που εξελίσσεται σε σχολιασμό για την

κατάσταση της Ελλάδας: ήταν κάτι που το είχατε στο μυαλό σας όταν ξεκινήσατε τα γυρίσματα;

Φαίνεται ότι όλες οι ελληνικές ταινίες που παράγονται αυτήν τη στιγμή προσλαμβάνονται με συγκεκριμένο τρόπο, σαν να αντικατοπτρίζουν την κατάσταση ενός ολόκληρου έθνους, κι ενδεχομένως να το κάνουν, είτε έχουν αυτήν την πρόθεση είτε όχι. Ωστόσο, όταν ξεκινήσαμε να γυρίζουμε αυτήν την ταινία, η κρίση μόλις είχε δώσει κάποια δείγματα στην Αθήνα. Στην πραγματικότητα, ήμαστε πολύ χαρούμενοι που ήμαστε συγκεντρωμένοι σε κάτι που είναι όσο πιο μακρινό γίνεται από αυτήν την κατάσταση, αλλά προς το τέλος των γυρισμάτων ήταν αναπόφευκτο και θα ήταν άδικο ή λάθος να αποκρύψουμε αυτήν την παράμετρο σε μια ταινία για τις ζωές αυτών των ανθρώπων. Ίσως λοιπόν να πρόκειται για

ΣΤΟ ΛΥΚΟ

Χριστίνα Κουτσοσπύρου, Άραν Χιουζ

κατάθεση της βαρύτητας και της σκληρότητας της κατάστασης στην Ελλάδα που επηρεάζει τις ζωές όλων των ανθρώπων, από τους τραπεζίτες ως τους καλλιτέχνες, από τους πολιτικούς ως τους πιο άγριους βοσκούς.

Πόσο άλλαξε την οπτική σας στο θέμα το γεγονός ότι ο ένας από τους δύο σκηνοθέτες δεν είναι Έλληνας;

Παρά τις όποιες προκλήσεις, η διαδικασία

επωφελήθηκε από αυτό το διπλό βλέμμα που καθορίζει την παραγωγή. Ίσως η ασυμβίβαστη σκληρότητα της ταινίας να προκύπτει ως αποτέλεσμα της έλλειψης συναισθηματισμού που επιβάλλει το βλέμμα ενός εξωτερικού παρατηρητή. Ο συνδυασμός αυτού του βλέμματος με την οικειότητα που μπορεί να χτίσει μόνο κάποιος που διατηρεί στενούς δεσμούς με την περιοχή και τους ανθρώπους της, είναι για μας ο λόγος της δύναμης αυτής της ταινίας.

ΟΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ ΣΤΟ ΝΟΤΙΟΤΕΡΟ ΑΚΡΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Γιώργος Μουστάκης, Νίκος Λάμπου

Πώς ξεκίνησε η σχέση σας με έξι πρόσωπα τα οποία, εκτός των άλλων, όταν εγκαταστάθηκαν στη Γαύδο, η τοπική κοινωνία δεν ήταν φιλική μαζί τους;

Γ.Μ.: Η τοπική κοινότητα δεν ήταν εχθρική. Οι διαφωνίες είχαν να κάνουν με το ναό τους, που προσπάθησαν να τον χτίσουν χωρίς να ακολουθήσουν τις γραφειοκρατικές και νόμιμες διαδικασίες. Βασικά όμως επεβέβη η Εκκλησία, ως φρουρός της «ορθής πίστης». Τους προσεγγίσαμε και είδαμε ότι έχουν πολλά να μας πουν.

Ν.Λ.: Την πρώτη φορά που επισκέφτηκα τη Γαύδο, το 2005, άκουσα διάφορους μύθους για την ομάδα αυτή. Από τότε μου σφηνώθηκε η ιδέα να κάνω το ντοκιμαντέρ. Το 2010, στην πρώτη μας συνάντηση, μας υποδέχτηκαν με θερμή! Στη συνέχεια, βέβαια, μας αντιμετώπιζαν κάθε φορά διαφορετικά.

Υπήρχαν συνεχείς εναλλαγές στις διαθέσεις των μελών της ομάδας για το αν πρέπει να μας μιλήσουν στην κάμερα και για το τι έπρεπε να τραβήξουμε. Κάθε μέρα νιώθαμε ότι παίζουμε σκάκι μαζί τους!

Η καχυποψία των ντόπιων, παντως, επιμένει...

Γ.Μ.: Η καχυποψία έχει να κάνει με τη διαφορετικότητα. Σπουδασμένοι επιστήμονες από τη Ρωσία φτάνουν σ' ένα χωριό όπου μεγάλο μέρος των κατοίκων δεν έχει βγάλει το γυμνάσιο. Είναι μεγάλη η αντίθεση. Παλαιότερα, έξω από το σπίτι τους υπήρχε η πινακίδα «Πυθαγόρειος Σχολή», αργότερα έγινε «Λύκειο των Γραμμάτων». Είναι κάτι που δεν απασχόλησε ούτε την τοπική κοινότητα ούτε πολλούς άλλους. Άλλοι ενδιαφέρθηκαν περισσότερο και δημιούργησαν

ουσιαστική επαφή. Άλλωστε και τα μέλη της ομάδας ήταν προσεκτικά ως προς το με ποιούς και με ποιό τρόπο ανοίγονταν.

Ν.Λ.: Αρχικά υπήρχε καχυποψία και πολλά ερωτήματα: «Μήπως είναι κατάσκοποι, παράνομοι, κυνηγημένοι, τι θέλουν στο νησί μας;» Νομίζω είναι φυσικό σε ένα τόσο μικρό μέρος (50 κάτοικοι όλοι κι όλοι, σχεδόν όλοι ηλικιωμένοι) να υπάρχει φόβος. Με τα χρόνια, όμως, οι ντόπιοι τους δέχτηκαν, καθώς οι Ρώσοι βοηθούσαν στα πάντα στο νησί με την τεχνογνωσία που διαθέτουν. Βέβαια, τις τελευταίες μέρες των γυρισμάτων άρχισε ένας «πόλεμος» μεταξύ τους, τους λόγους του οποίου θα ήταν καλύτερα να τους δει ο θεατής.

Το παράδειγμα μίας μικρής ομάδας φαίνεται ότι λειτουργεί σαν απειλή για το σύ-

νολο. Δεν μοιάζει όμως και σαν λύση από τα αδιέξοδα της κρίσης;

Γ.Μ.: Δεν βλέπω την κρίση σαν πρόβλημα αλλά σαν ένα σύμπτωμα. Και για να κλείσω με τα λόγια του Αντρέι: «Το πρόβλημα είναι συνολικό για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Έχει χάσει τον προσανατολισμό της».

Ν.Λ.: Στην αρχή με ενθουσίασε το ότι έχουν μια φιλοσοφία που προσπαθούν να εφαρμόζουν (αυτόνομοι σε ενέργεια και αγαθά) στην καθημερινή τους ζωή. Φαίνεται ότι αυτή η ομάδα μπορεί να είναι αυτοδύναμη και να επιβιώνει μια χαρά ακόμη και στην κρίση. Πιστεύω πάντως πως πρόκειται για ρομαντικούς, διαβασμένους και εκκεντρικούς ανθρώπους, που προσπαθώντας να εφαρμόσουν στην πράξη τη φιλοσοφία τους, έστω κι αν δημιουργούν αμφιβολίες και ρήξεις, ηθελημένα ή και άθελά τους.

NEW AGE ΩΣ ΤΑ ΑΚΡΑ

Έξι Ρώσοι επιστήμονες μετακόμισαν στη Γαύδο για να ιδρύσουν μια σχολή αποκρυφισμού βασισμένη στη φιλοσοφία του Πυθαγόρα, υπό την καθοδήγηση ενός πυρηνικού φυσικού που επιβίωσε της έκρηξης στο Τσερνόμπιλ. Δύο σκηνοθέτες χαρτογραφούν τη σχέση τους με τη μικρή κοινότητα που τους υποδέχτηκε, μια σχέση που τίθεται διαρκώς υπό αίρεση.

WELCOME TO THE SHOW

Αλέξης Πόνσε, Κώστας Πλιάκος

Μία ταινία για τον Παύλο Σιδηρόπουλο, για μία από τις πιο σημαντικές μορφές της ελληνικής ροκ σκηνής. Τι σας ώθησε να κάνετε τώρα μία τέτοια ταινία;

Κ.Π.: Η αγάπη μας γι' αυτόν τον καλλιτέχνη, καθώς αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της εφηβείας μας και η πεποίθηση που είχαμε ότι του χρωστάμε κάτι... Ο τρόπος με τον οποίο έχουμε προσεγγίσει τον Σιδηρόπουλο προσπα-

θεί να διαχωρίσει τον μύθο που δημιουργήθηκε με τον θάνατό του, από την ουσία, δηλαδή την καλλιτεχνική του αξία. Για έναν καλλιτέχνη που δεν δικαιώθηκε όσο ζούσε, ένα τέτοιο αφιέρωμα ήταν χρέος.

Α.Π.: Έχουν περάσει σχεδόν τρεις δεκαετίες από τότε που μεσουρανούσε ο Παύλος και βλέπουμε σήμερα με όλα αυτά που ζούμε το πόσο επίκαιρος είναι και πόσο μπροστά από την εποχή του βρισκόταν.

ΚΙ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΡΟΚ

«Να δεις θα φταίει η τριλογία "σεξ, ντραγκς, ροκ εκ ρολ" / ψευδαίσθηση καμιά δεν τους αγχώνει / μέταλλο κρύο που δεν λιώνει»: έτσι συνεχίζεται το τραγούδι που δίνει τον τίτλο στο μουσικό ντοκιμαντέρ για τον μοναδικό, ίσως, ροκ εν ρολ σταρ στην Ελλάδα, που αγγίζει όλα τα σημεία που έχτισαν την προσωπική του μυθολογία.

Κάνετε περιορισμένη χρήση αρχαικού υλικού και εκτενέστερη χρήση σύγχρονων πλάνων. Τι σας οδήγησε σε αυτή την απόφαση;

Κ.Π.: Σκοπός ήταν να δείξουμε την διαχρονικότητα και το πόσο επιδραστικός ήταν ο Παύλος. Επιλέξαμε να μιλήσουν γι' αυτό, οι άνθρωποι που είναι περισσότερο αρμόδιοι και που δέχθηκαν την επιρροή του Παύλου. Το αρχαικό υλικό άλλωστε υπάρχει ελεύθερο στο διαδίκτυο, μπορεί ο καθένας να το δει όποτε θέλει.

Α.Π.: Στην ταινία υπάρχει, βέβαια, αρχαικό υλικό γνωστό αλλά και ανέκδοτο, το οποίο μας παραχώρησε η οικογένειά του και συνεργάτες του. Επίσης, υπάρχει και μια έκπληξη στο πώς έχουμε «ντύσει» τα λόγια του Παύλου

Το θέμα της διαχρονικότητας του Σιδηρόπουλου πρωταγωνιστεί σε όλο το ντοκιμαντέρ. Πείτε μας δύο λόγια για αυτό.

Κ.Π.: Ο Παύλος ήταν ο άνθρωπος που σφράγισε το ροκ στην Ελλάδα και απέδειξε για πρώτη φορά με ένα τόσο ολοκληρωμένο τρόπο το ότι ο ελληνικός στίχος μπορεί να σταθεί σε αυτό που λέμε ροκ ποίηση. Αυτό που ακολούθησε στη δεκαετία του '90, με τις Τρύπες, τα Ξύλινα Σπαθιά και άλλα συγκροτήματα μέχρι τις μέρες μας, ήταν αποτέλεσμα της επιμονής αυτού του ανθρώπου.

Α.Π.: Και γι' αυτό βλέπουμε σήμερα τα νέα παιδιά που δεν τον πρόλαβαν, ούτε έζησαν την εποχή, να επιστρέφουν στον Παύλο, τον Άσιμο, τη Γώγου, σ' αυτή τη γενιά που τροφοδότησε με ενέργεια όλους αυτούς που ακολούθησαν.

FOOD FOR LOVE

Μαριάννα Οικονόμου

Στο κέντρο της προσοχής σας βρίσκεται το φαγητό και η Ελληνίδα μάνα που ζει για να προσφέρει. Ή μήπως προσφέρει για να ζει;

Για την Ελληνίδα μάνα, το παιδί της δεν μεγαλώνει ποτέ κι έτσι χρειάζεται πάντα την προστασία της. Ως εκ τούτου οφείλει να είναι πάντα παρούσα, άσχετα από την ηλικία της, και τις γεωγραφικές αποστάσεις. Ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για να το επιτύχει αυτό είναι το φαγητό της! Ο ρόλος του φαγητού στην Ελλάδα εκτείνεται πολύ πέρα από την πρακτική του διάσταση. Στα χέρια των Ελληνίδων μανάδων, μετατρέπεται

σ' ένα ισχυρό συναισθηματικό και συμβολικό εργαλείο που δημιουργεί στενούς και ισχυρούς οικογενειακούς δεσμούς και γεφυρώνει γεωγραφικές και συναισθηματικές αποστάσεις. Η φροντίδα των παιδιών της αποτελεί την πιο ιερή αποστολή στη ζωή της, και σε μεγάλο βαθμό εκεί βρίσκεται το νόημα στη ζωή της. Η προσφορά της είναι έκφραση αγάπης και φροντίδας, είναι όμως και μια ανάγκη να αισθάνεται χρήσιμη και κυρίαρχη. Η ζωή της είναι τόσο αλληλένδετη με τα παιδιά της που συχνά δημιουργεί μια σχέση παντοτινής αλληλοεξάρτησης.

ΤΑ ΤΑΠΕΡ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Μια ταινία για τις ευφάνταστες στρατηγικές της αθάνατης ελληνίδας μάνας που δεν παύει να ανησυχεί αν το παιδί της θρέφεται σωστά, ακόμα κι όταν αυτό μένει χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, ακόμα κι αν αυτό το παιδί δεν είναι τόσο μικρό σε ηλικία. Άραγε, θα υπήρχε το αντίστοιχο κείμεριγκ στα γυρίσματα;

Βλέποντας την ταινία το κοινό γελάει με γνώριμες καταστάσεις. Πώς αντέδρασαν οι μητέρες-πρωταγωνίστριες όταν είδαν την ταινία;

Γέλασαν με τους εαυτούς τους, και προβληματίστηκαν με την «αποκάλυψη» κάποιων βαθύτερων προσωπικών ψυχικών αναγκών και συναισθημάτων σε σχέση με τα παιδιά τους. Αυτό όμως που είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον ήταν η αντίδραση των παιδιών τους την ώρα που έβλεπαν την ταινία. Κυριολεκτικά «κόλλησαν» πάνω στις μητέρες τους, εκδηλώνοντας έντονη τρυφερότητα. Ήταν σαν να συνειδητοποιούσαν για πρώτη φορά την βαθύτερη ουσία πίσω από τα τάπερ, και τους συγκίνησε η διαρκής αφοσίωση των μαμάδων τους. Η ταινία λειτούργησε για τις μαμάδες και τα παιδιά σαν μια δημόσια εξομολόγηση αγάπης αλλά και συνειδητοποίησης.

Η μητέρα, αλλά και γενικά οι γονείς, που θυσιάζονται για να μπορέσει το παιδί τους να έχει κάτι καλύτερο από εκείνους είναι βαθιά ριζωμένο στην ελληνική κουλτούρα. Πόσο πιστεύετε

ότι αυτό εγκλωβίζει τα παιδιά σε μία σχέση αιώνιας υποχρέωσης και πόσο εποικοδομητική μπορεί να είναι μία τέτοια σχέση;

Στην Ελλάδα, ακόμα και σήμερα, η οικογένεια αποτελεί τη βασική δομή της κοινωνίας και λειτουργεί ως μια γερή και ασφαλής βάση αλληλοϋποστήριξης και προστασίας των μελών της. Τα παιδιά είναι στο κέντρο της προσοχής, με τη μάνα να κυριαρχεί και να φροντίζει. Μέσα σε ένα τέτοιο κλειστό σύστημα συχνά η υπερβολική αγάπη και υπερπροστατευτικότητα δημιουργούν εντάσεις και συγκρούσεις. Τα τάπερ της μάνας εμπεριέχουν την αγάπη και τη φροντίδα προς τα παιδιά της, αλλά και την ανάγκη της να ελέγχει και να επεμβαίνει στη ζωή τους. Συχνά δημιουργούνται τέτοιες συναισθηματικές εξαρτήσεις και υποχρεώσεις που πνίγουν και αδρανοποιούν τα παιδιά εμποδίζοντάς τα να ενηλικιωθούν και να αυτονομηθούν. Μέσα από το ψυχογράφημα της μητρικής αγάπης, που η ταινία ανιχνεύει, αναδεικνύεται μια ισχυρή αντίφαση. Η θυσία και ο έλεγχος. -

Ένας άντρας στα τριαντακάτι του εγκαταλείπει την πόλη και εγκαθίσταται στην Ικαρία. Ένας σκηνοθέτης τον παρατηρεί, κοιτάζοντας πέρα από τα στερεότυπα που συνοδεύουν την κουλτούρα αυτού του νησιού και τη ζωή στην επαρχία, αλλά, κυρίως, πίσω από τις κουβέντες του καφενείου για την κρίση στην Ελλάδα.

Κεντρικό ρόλο στην ταινία σας διαδραματίζει η Ικαρία, οι κάτοικοί της και ο ξεχωριστός τρόπος ζωής που έχει αναπτυχθεί στο ελληνικό αυτό νησί. Πόσο επηρέασε την πορεία και την ατμόσφαιρα της ταινίας η αύρα του νησιού;

Η ταινία είναι απολύτως συνδεδεμένη με το νησί, γι' αυτό άλλωστε και ο τίτλος της αναφέρεται σε αυτό. *Little Land* είναι ολόκληρος ο άγνωστος κόσμος που ανακαλύψαμε αναπάντεχα πριν από ένα χρόνο, όταν πήγαμε για πρώτη φορά στην Ικαρία. Μεχρι τότε, είχα υπόψη μόνο τα στερεότυπα για τους Ικαριώτες, καθώς και το θέμα της μακροζωίας, που ανέδειξαν τα παγκόσμια ΜΜΕ. Όμως το πραγματικό μυστικό της Ικαρίας είναι οι άνθρωποί της: σεμνοί, δεκτικοί και μερακλήδες, που φτιάχνουν μέλι και κρασί, καλλιεργούν την τροφή τους γύρω από τα σπίτια τους και κάνουν παράλληλα διάφορα επαγγέλματα. Άνθρωποι που έχουν ζήσει πάνω από έναν αιώνα ζωής και ξέρουν από πρώτο χέρι τα σκαμπανεβάσματα της Ιστορίας. Άνθρωποι που σε κάνουν να νοσταλγείς μια χώρα η οποία ποτέ δεν

υπήρξε, μια Ελλάδα φαντασιακή σχεδόν. Άλλα και πολλοί νέοι, άρτι αφιχθέντες, οι οποίοι εμπνέονται από το ιδιαίτερο αυτό νησί, τη φύση και τις παραδόσεις του, και αναζητούν τον τρόπο για να ζήσουν μια καλή ζωή.

Ο Θοδωρής, ο κεντρικός ήρωας της ταινίας, κατάφερε τελικά να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες ζωής του νησιού και να εγκατασταθεί μόνιμα στην Ικαρία;

Για τους νέους των πόλεων, η ζωή στην επαρχία δεν αποτελεί επιστροφή στις ρίζες. Είναι μια πολύ πιο δύσκολη διαδικασία μεταμόρφωσης σε κάτι ριζικά διαφορετικό. Ο Θοδωρής, όπως και οι περισσότεροι από εμάς, έχει μάθει να σκέφτεται και να δρα με τους όρους της ζωής στην πόλη. Και η πόλη σου μαθαίνει να σκέφτεσαι μόνο τον εαυτό σου, αλλιώς δεν τη βγάζεις. Στην επαρχία όμως, και δη στην Ικαρία, τα πράγματα είναι διαφορετικά. Για να αλλάξει κανείς τον τρόπο με τον οποίο σκέφτεται και πράττει, θέλει πολύ χρόνο. Οι δυσκολίες παραμένουν. Όμως ο Θοδωρής είναι ακόμα εκεί, και δεν σκοπεύει να φύγει.

LITTLE LAND

Νίκος Νταγιαντάς

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ...

Η οικονομική κρίση και το τέλμα που οδηγεί η ανεργία τους νέους ανθρώπους γίνεται η αφορμή να εγκαταλείψουν την πόλη και να αναζητήσουν έναν εναλλακτικό τρόπο ζωής στην επαρχία. Το *Little Land* με ποιον τρόπο προσεγγίζει την κρίση;

Αν και παίρνει ως αφορμή την κρίση για να «πάει» στην Ικαρία, η ταινία στην ουσία προσπαθεί να δει πέρα από αυτή. Να προσεγγίσει έναν άλλο τρόπο ζωής και, μέσω αυτού, ένα διαφορετικό μέλλον. Γιατί μιλάμε όλοι μόνο για λεφτά και για τίποτε

άλλο – ίσως αυτό να είναι το σημαντικότερο πρόβλημα: το μέλλον, οι νέοι, η παιδεία, η υγεία, το περιβάλλον, όλα εξαρτώνται και αποκτούν αξία μόνο μέσα από το χρήμα. Δηλαδή το σύστημα μέσω του οποίου υποτίθεται πως εξασφαλίζουμε τη λειτουργία της κοινωνίας έχει αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία από την ίδια την κοινωνία. Νομίζω πως το οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και κατ' επέκτασιν αξιακό μας σύστημα λειτουργεί πλέον εναντίον της ζωής της ίδιας, και δεν μας βλέπω καλά αν δεν αλλάξει κάτι.

Από το 1933
Τσαπαδακί
Οίνοι - Ποτά

Αναγεννήσεως 40, Θεσσαλονίκη
Τηλ. Επικοινωνίας: 2310 525047, 2310 517837

ελc
elculture.gr

κοινό μας... ο πολιτισμός

ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

της **Δήμητρας Νικολοπούλου**

Απόσταση. Γεωγραφική, χρονική. Δεν έχει σημασία. Αρκεί να μας χωρίζει απ' όσα μας ενοχλούν, μας στενοχωρούν, μας εξοργίζουν. Παρακολουθείς τις εξελίξεις στην Αίγυπτο, στην Παλαιστίνη, στο Αφγανιστάν, στον κόσμο, βουρκώνεις μπροστά στις εικόνες διαμελισμένων παιδιών, διαολίζεσαι από πράξεις τυφλής βίας, ανεβάζεις στο facebook ένα μαχητικό post κι ύστερα τρως το παγωτό σου.

Απόσταση. Επιτρέπει πολυτελείς επαναστάσεις μέσω πληκτρολογίων και τηλεχειριστηρίων. Γεννά μεγάλες κουβέντες και μικρές σκέψεις. Ενίοτε και το αντίστροφο.

Τι μάθαμε απ' την Ιστορία; Πώς γράφουμε τη δική μας; Πόσο απλώνουμε το χέρι να βοηθήσουμε; Πόσο υποκριτές είμαστε; Η γραμμή που συνδέει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις πολιτικές μεταβολές, θύτες και θύματα, ηττημένους και νικητές γίνεται ευδιάκριτη, παίρνει τίτλους και προβάλλεται στις οθόνες.

Εδώ κι εκεί. Γιατί συμβαίνει παντού. Στη Ρουάντα, το 1994, πάνω από ένα εκατομμύριο άνθρωποι δολοφονήθηκαν σε 100 μέρες. Σήμερα, 18 χρόνια μετά τη γενοκτονία, εθελοντές της Action Aid Ελλάς σπέρνουν την ελπίδα. Στο *Seeds of Hope* [1] ο **Γιώργος Γκιούλης** συναντά γυναίκες που δεν εγκαταλείπουν το δικαίωμα στη ζωή, παρά το στοιχειωμένο παρελθόν και το αδιέσκατο παρόν. Είναι παλικάρια. Και παίρνουν τη ζωή στα χέρια τους. Στο Δενδροπόταμο Θεσσαλονίκης, η ζωή δεν είναι ρόδινη. Ανάμεσα στις αποχρώσεις του γκριζου και του μαύρου, στα ναρκωτικά και στην υψηλή εγκληματικότητα, στην ανέχεια και τον αναλφαβητισμό, κάποιιοι δεν το βάζουν στα πόδια. Το Κέντρο Προστασίας Ανηλίκων «Φάρος του Κόσμου», σηκώνει τα μανίκια και αναλαμβάνει δράση, κόντρα στις αντιξοότητες. Μόνο. Όσα καταγράφει ο φακός της **Κατερίνας Καραγιάννη** και του **Δημήτρη Κιτσικούδη** στο *Ιχνηλατώντας: Ο φάρος του κόσμου*, [2] συνεχίζονται κι όταν η κάμερα κλείνει. Στη Λωριδα της Γάζας, οι *Ελεύθεροι χαρταετοί* [3] του **Διαμαντή Παπαδόπουλου**, καταγράφουν τη ζωή σε μια πολιορκούμενη περιοχή. Βομβαρδισμοί, αποκλεισμοί, συμφέροντα, σ' έναν φαύλο κύκλο.

Κερδισμένα δικαιώματα χάνονται ξανά, η Ιστορία επαναλαμβάνεται, λέξεις θυσιάζονται. Μαζί με τις λέξεις και το ανθρώπινο είδος. Ξεχνάμε εύκολα. Κι όταν θυμόμαστε είναι αργά. Η **Γιάννα Ευαγγελίδου** παίρνει τα -ιστορικά- βουνά και αφηγείται όσα συνέβησαν στον *Γράμμο, το βουνό της ήττας* [4]. Η αφετηρία και το τέλος της εμφύλιας

αναμέτρησης, η πρωτιά για τις βόμβες ναπάλμ στην Ελλάδα και 21 μαχητές που θυμούνται, μας θυμίζουν, προειδοποιούν. Γνωστά κι άγνωστα. Κι ακόμη πιο άγνωστα, στο ντοκιμαντέρ *Ταξισυνειδησία – Η άγνωστη ιστορία του ελληνοαμερικάνικου ριζοσπαστισμού* [5] του **Κώστα Βάκκα**, που εστιάζει στη συμμετοχή των Ελλήνων μεταναστών στο ριζοσπαστικό εργατικό κίνημα στις ΗΠΑ, από τις αρχές του 20ού αιώνα έως τον Μακαρθισμό. Δυσεύρετο υλικό και πρωτογενής έρευνα και στις δυο περιπτώσεις, εμβολιάζουν τη μνήμη μας με τα απαραίτητα αντισώματα. Σπάνιο υλικό χρησιμοποιεί και ο **Γρηγόρης Οικονομίδης** στο ντοκιμαντέρ *Η αλησμόνητος Αρετσού Κωνσταντινούπολης* [6], όπου χτίζει το πορτρέτο της κωμόπολης, μέσα από προφορικές μαρτυρίες Αρετσιαίων προσφύγων πρώτης και δεύτερης γενιάς και επιστημόνων. Κι από απέναντι, εδώ. Ο **Γιώργος Μπότσος** κινηματογραφεί το *Ενθύμιον Θεσσαλονίκης* [7], με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την ενσωμάτωση της πόλης στον εθνικό κορμό, ξαναζωντανεύοντας μνήμες που ακόμη πονάνε. Σελίδες ιστορίας, συνταρακτικές, μελανές, ζωντανές, γραμμένες από γεγονότα και ανθρώπους. Στην ίδια πόλη, η **Τάνια Χατζηγεωργίου** γυρίζει το ντοκιμαντέρ *Σπουδή μνήμης* [8]. Εδώ πρωταγωνιστούν οι απόφοιτοι του Πειραματικού Σχολείου Θεσσαλονίκης, οι οποίοι επιστρέφουν στα θρανία και θυμούνται: στιγμές, μέντορες, μεγάλους δασκάλους.

Κι απ' το τότε στο τώρα.

Στην Ελλάδα της κρίσης. Στους αποσβολωμένους Έλληνες. Στους μετέωρους μετανάστες.

Στη μελαγχολική Αθήνα της κρίσης όπως καταγράφεται στο *Living in Interesting Times* [9] της **Ελισάβετ Λαλουδάκη** και του **Μάσιμο Πιτσοκάρο**. Σ' ένα κρεβάτι μασάζ, σημείο αναφοράς και συνάντησης ηλικιωμένων ανθρώπων στο ντοκιμαντέρ *Το μασάζ* [10] της **Λάρα Κρίστεν**. Μια κοινωνία αντιθέσεων σ' ένα άλλο ντιβάνι.

Στις σκάλες μιας πολυκατοικίας, στο *Μία τυχαία συνάντηση* [11] του **Σπύρου Αμοιρόπουλου** όπου ξετυλίγεται η ιστορία του Τιγκράν, του καθαριστή από την Αρμενία, ειπωμένη απ' τον ίδιο.

Και στον εικονικό κόσμο που πλέον υποκαθιστά/συντηρεί/βοηθά/διαδίδει τον υπαρκτό. Στο *Ακολούθησέ με: εξερευνώντας το Twitter* [12] ο **Μανώλης Ανδριωτάκης**, εξερευνά την υπόσχεση, τους κινδύνους και τα όρια της νέας εποχής των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Απόσταση. Υπάρχει. Τη χτίζουμε. Την γκρεμίζουμε.

1

2

3

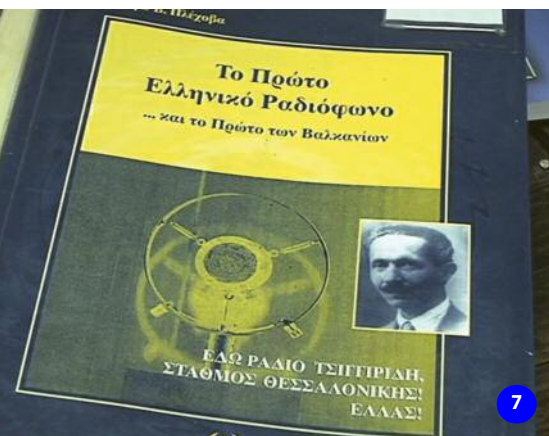
4

5

6

7

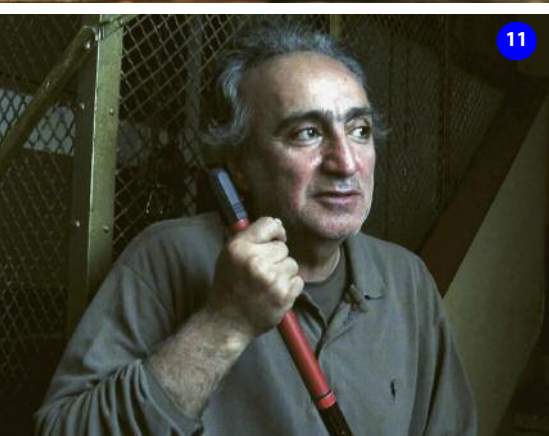
8

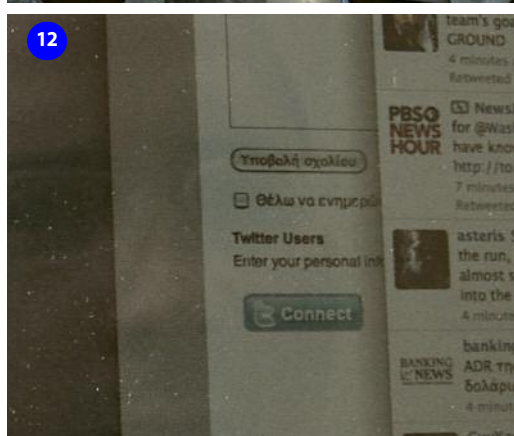
9

10

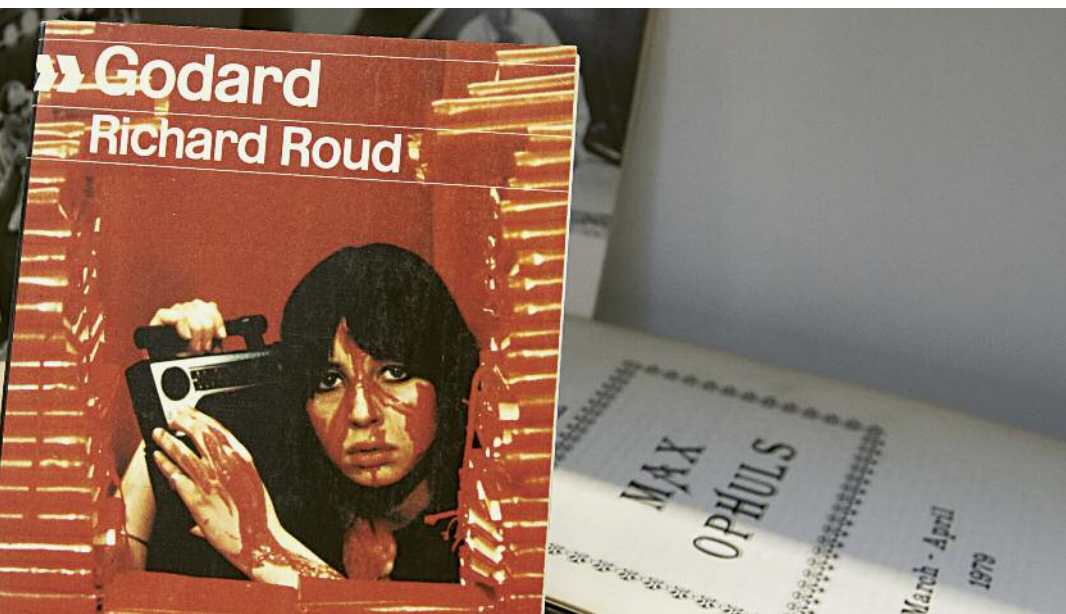
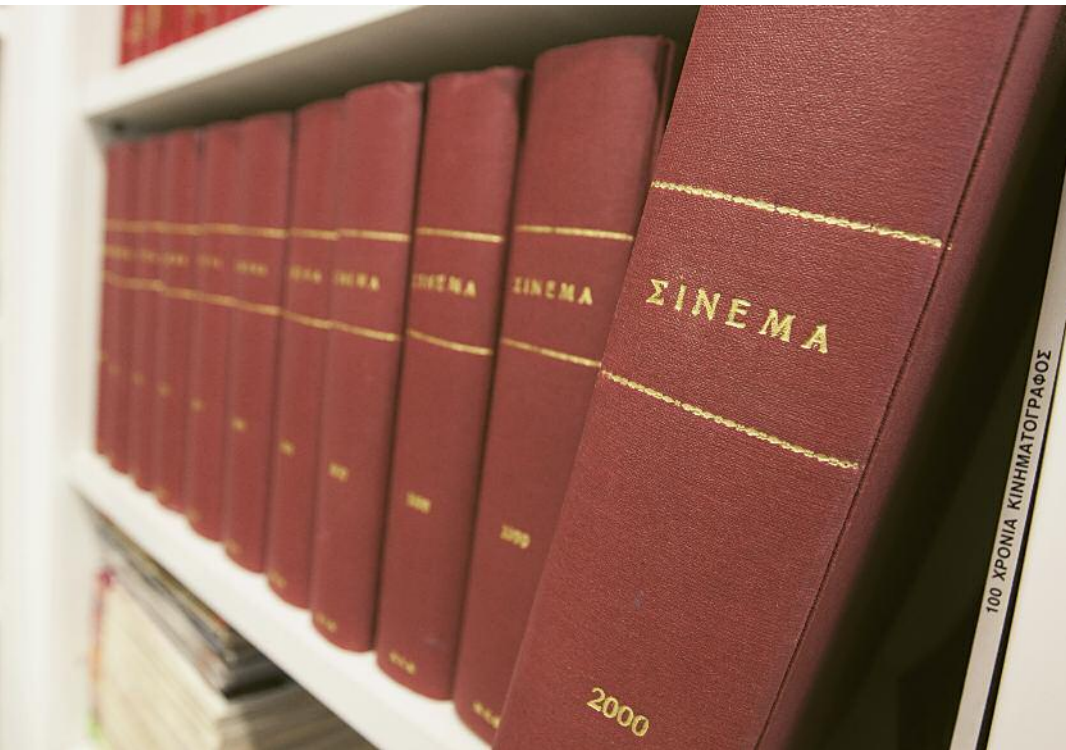
11

12

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

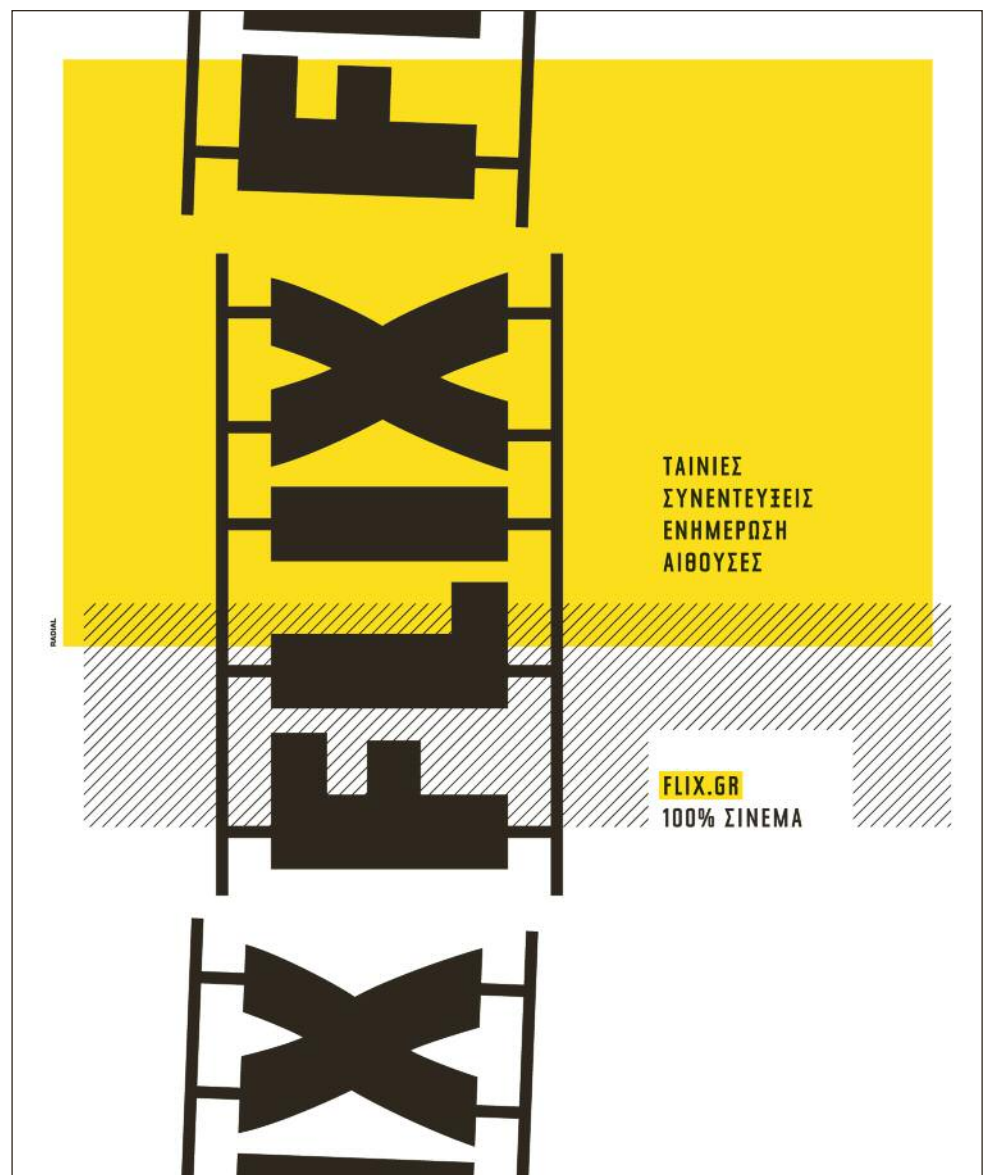
Λίγο πριν από τα επίσημα εγκαίνια της Κινηματογραφικής Βιβλιοθήκης της, η υπεύθυνη της Ταινιοθήκης της Θεσσαλονίκης, Αργυρώ Μεσημέρη, μας μιλά για την περιπέτεια της δημιουργίας ενός αρχείου που αριθμεί 8.000 τίτλους ελληνόγλωσσων και ξενόγλωσσων βιβλίων και περιοδικών, του μεγαλύτερου στην Ελλάδα.

Οι 6.000 τίτλοι προέρχονται από το αρχείο της εταιρείας Στούντιο-Παράλληλο Κύκλωμα, που ξεκίνησε πριν από περίπου 30 χρόνια και δεν υπάρχει πια, για να διακινεί ταινίες στο μη εμπορικό κύκλωμα, να διασώσει δηλαδή ελληνικές ταινίες ή να φέρει από το εξωτερικό άλλες και να τις διανείμει έναντι συμβολικού αντιτίμου σε κινηματογραφικές λέσχες, ιδρύματα, πανεπιστήμια κ.λπ. Το έργο ολοκληρώθηκε με την υποστήριξη του ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος. Η ιδέα για μια βιβλιοθήκη ξεκίνησε από τον Παύλο Ζάννα, που αναζητούσε κάποιον οργανισμό για να δωρίσει τη δική του συλλογή, για να διασωθεί αλλά και να έχει πρόσβαση από το κοινό.

«Έκτοτε την εμπλουτίζαμε διαρκώς. Η επόμενη μεγάλη δωρεά ήταν του κριτικού Αντώνη Μοσχοβάκη, από τη χήρα του, αφού κατ' εντολήν του ήθελε να περάσει η συλλογή του σε έναν ζωντανό οργανισμό. Το 2004 πήραμε ένα πρόγραμμα ψηφιοποίησης που εντασσόταν τότε στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο, και μέρος της βιβλιοθήκης είναι ψηφιοποιημένο. Μετά την ενσωμάτωση στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης και με τη στήριξη του προγράμματος ΕΣΠΑ, η ψηφιοποίηση θα συνεχιστεί, με αντίστοιχο σύστημα εύρεσης και ταξινόμησης με άλλες ευρωπαϊκές βιβλιοθήκες. Ο ερευνητής θα μπορεί να έχει πρόσβαση στη συλλογή από τερματικό υπολογιστή που θα βρίσκεται στο χώρο – και τα βιβλία δεν θα ταλαιπωρούνται από τη χρήση. Η βιβλιοθήκη δεν θα είναι δανειστική», επισημαίνει η κ. Μεσημέρη.

Υπάρχουν πολλά βιβλία που δεν μπορεί να βρει κανείς πουθενά. Άλλα από αυτά έχουν ιστορική αξία, όπως για παράδειγμα αυτά που είχε ο Παύλος Ζάννας κατά τη περίοδο της δικτατορίας στις φυλακές της Αίγινας που έφτασαν στα χέρια του με τη σφραγίδα της λογοκρισίας. Ο Παύλος Ζάννας ήταν ένας από τους ιδρυτές του Φεστιβάλ. Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό που δημιουργείται αυτή η βιβλιοθήκη στην Θεσσαλονίκη, πόλη με ισχυρούς δεσμούς με την έβδομη τέχνη.

- ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ**
1. Ουρές στο γυάλινο box του φεστιβάλ, στο κέντρο της πλατείας Αριστοτέλους.
 2. Οι σκηνοθέτες Μπρινό Σουινάρ, Χέρμπερτ Σβέινμπιορσον και Τζέι Πι Πάσι.
 3. Τα κορίτσια της Fischer κερνούν παγωμένες μπίρες στο 15ο ΦΝΘ.
 4. Κούλουμα στο Λιμάνι.
 5. Η Μαρία Κουφοπούλου, παρουσιάζει την ταινία *Hippie! Hippie! Matala! Matala!*
 6. Η σκηνοθέτρια της ταινίας *Παλιόκόριτσο*, Στεφανί Άργκεριχ.
 7. Ο Ηλίας και ο Γιώργος Χωραφάς.
 8. Ο Πατρίσιο Γκουσμάν μιλά μέσω skype με το κοινό του φεστιβάλ σε ανοιχτή συζήτηση στην αίθουσα Τζον Κασσαβέτης. Στο πάνελ οι Δημήτρης Κερκινός Φερνάντο Μορένο, Γιώργος Αυγερόπουλος και Γιώργος Σταυρακάκης.
 9. Τα παιδιά μουντναι στον κόσμο του ντοκιμαντέρ με τα Docs for Kids.
 10. Έναρξη του εργαστηρίου του EDN.
 11. Στιγμιότυπο από την έκθεση φωτογραφίας «Θεσσαλονίκη 101».

TIFF MOMENTS

" KRAZY KAT "

του George Herriman

ΜΑ ΕΝΑ ΜΠΛΕ ΦΕΓΓΑΡΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ... ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΝΑ ΜΠΛΕ ΦΕΓΓΑΡΙ.

ΝΑΙ, ΑΛΛΑ ΑΣΤΥΝΟΜΕ ΠΑΤΡ, Ο ΙΓΚΝΑΤΣ ΜΟΥ ΕΙΠΕ ΟΤΙ ΟΤΑΝ ΒΓΕΙ ΤΟ ΜΠΛΕ ΦΕΓΓΑΡΙ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΜΕΝΩ ΕΔΩ.

ΤΟΤΕ ΝΑ ΔΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΘΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙΣ ΓΙΑ ΠΟΛΥ, ΠΟΛΥ ΚΑΙΡΟ

ΠΑΡΑΔΕΧΕΣΑΙ ΟΜΩΣ ΟΤΙ ΘΑ ΒΓΕΙ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

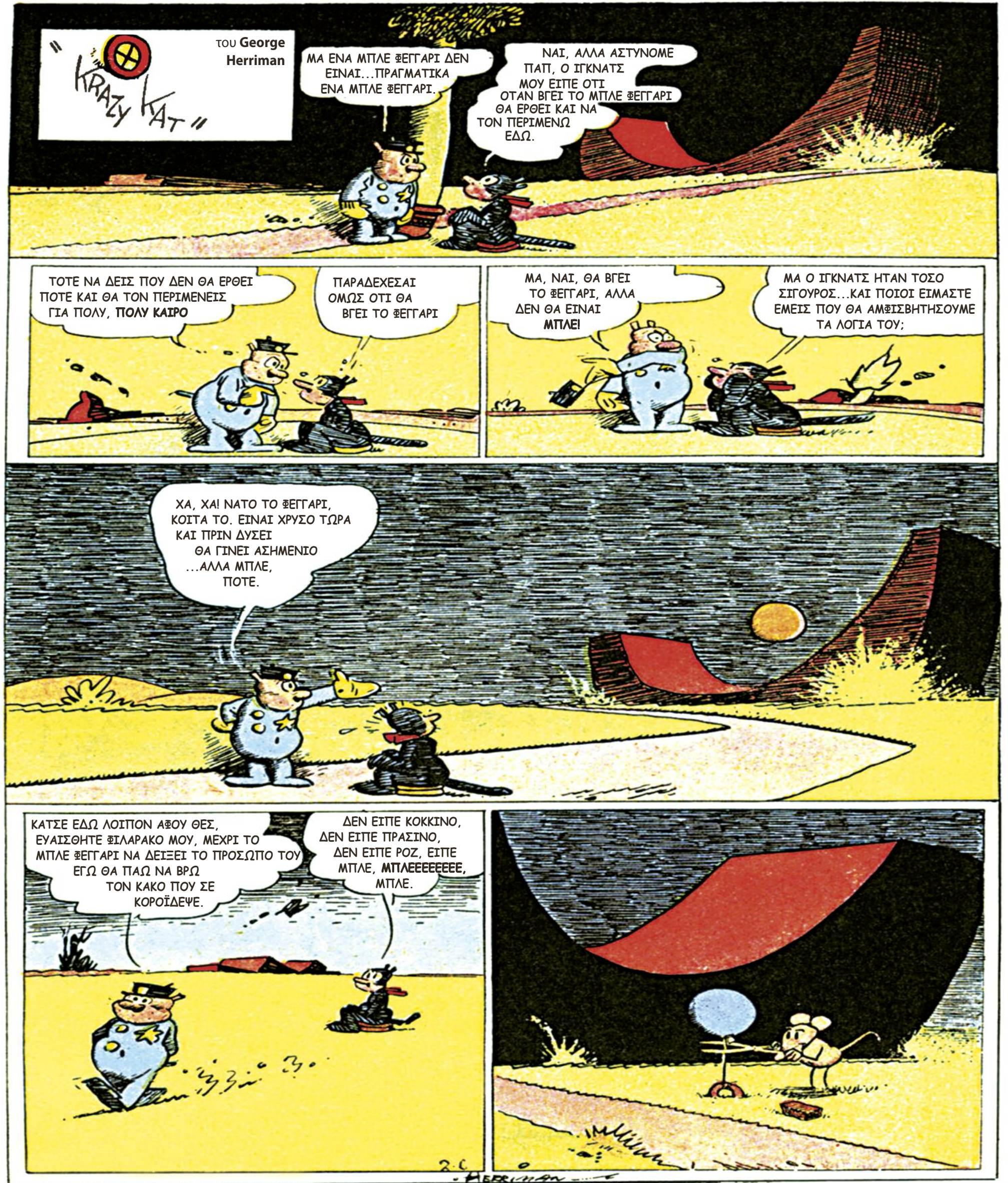
ΜΑ, ΝΑΙ, ΘΑ ΒΓΕΙ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ, ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΜΠΛΕ!

ΜΑ Ο ΙΓΚΝΑΤΣ ΗΤΑΝ ΤΟΣΟ ΣΙΓΟΥΡΟΣ... ΚΑΙ ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΜΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΟΥΜΕ ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ;

ΧΑ, ΧΑΙ ΝΑΤΟ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ, ΚΟΙΤΑ ΤΟ. ΕΙΝΑΙ ΧΡΥΣΟ ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΠΡΙΝ ΔΥΣΕΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΑΣΗΜΕΝΙΟ... ΑΛΛΑ ΜΠΛΕ, ΠΟΤΕ.

ΚΑΤΣΕ ΕΔΩ ΛΟΙΠΟΝ ΑΦΟΥ ΘΕΣ, ΕΥΑΙΣΘΗΤΕ ΦΙΛΑΡΑΚΟ ΜΟΥ, ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΜΠΛΕ ΦΕΓΓΑΡΙ ΝΑ ΔΕΙΞΕΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΕΓΩ ΘΑ ΠΑΣΩ ΝΑ ΒΡΩ ΤΟΝ ΚΑΚΟ ΠΟΥ ΣΕ ΚΟΡΟΪΔΕΨΕ.

ΔΕΝ ΕΙΠΕ ΚΟΚΚΙΝΟ, ΔΕΝ ΕΙΠΕ ΠΡΑΣΙΝΟ, ΔΕΝ ΕΙΠΕ ΡΟΖ, ΕΙΠΕ ΜΠΛΕ, ΜΠΛΕΕΕΕΕΕΕ, ΜΠΛΕ.

DON'T LOOK BACK

by Lilly Papagianni

The 15th anniversary edition of Thessaloniki Documentary Film Festival has almost reached its end, with approximately 200 films, hundreds of attending film professionals, a new Library for the Thessaloniki Cinematheque with 8.000 book and magazine titles, Doc Market activities that promote documentaries all over the world, a traditional Greek holiday, live streaming of films and Q&As, images of audiences queueing to get tickets and a wealth of sidebar events. The hashtag #tdf15 inundated Twitter, showing how social media more and more spreads the word about documentaries and how they can really have an impact on society.

With two more days to go, there is still a multitude of screenings, a panel discussion on pharmaceutical corporations and one more chatty "Just Talking" session, as well as the celebratory closing ceremony on Saturday 23/03, at 21:00.

We will see you again at the 16th TDF, with a promise to not look back, but to always look to the future of the documentary art.

IN THEIR OWN WORDS:

Daniel Dencik, *The Expedition to the End of the World*
"I enjoyed talking with scientists who could easily discuss the end of civilisation while cooking up a great meal onboard the ship. As one of them says in a very excited voice: 'I think it's so beautiful that we disappear'"

Christina Koutsospyrou & Aran Hughes, *To the Wolf*
"The people we were most interested in

were those who had never really left this environment and had an indelible connection to this stark landscape. We wanted to focus on the forgotten people, the people who had never experienced another side of life."

Petr Lom, *Back to the Square*

"In the Middle East there is a young disaffected generation that is extremely well informed about the injustice of the state; it rejects political powerlessness, and demands a new just society."

Marianna Economou, *Food for Love*

"In Greece, even today, family is society's foremost structure and functions as a solid and safe base of support between its members. Children are at its center and excessive love and protectiveness create tensions. Through this portrait of motherly love, we see a strong contrast: that of sacrifice and control."

Alicia Cano, *The Bella Vista*

"This is a film about prejudices and about how prejudices can change, although in the end nothing really changes. They are part of human nature; people have behaved like this for a long time. The heart of the matter is that all of the characters are seeking the same thing: to be loved. There is where the universality of this story lies."

DON'T MISS our **CLOSING PARTY** on Saturday, 23/03, at 23:00, at **DIATIRITEO** bar, where we can say goodbye and rendez-vous for next year!

15^η ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΕΡ ΒΕΛΕΓΚΩΝ
15th THESSALONIKI DOCUMENTARY FESTIVAL
15-24.3.2013

DOC FEST 15

ΣΤΕΓΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
& ΤΕΧΝΩΝ

ΙΔΡΥΜΑ ΩΝΑΣΗ

ΚΑΘΕ ΜΑΤΙΑ
ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΤΕΓΗ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Η Στέγη στο Facebook
fb.sgt.gr

SGT.GR

15^ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης 15-24 ΜΑΡΤΙΟΥ

**ΕΙΚΟΝΕΣ
ΤΟΥ 21^{ου} ΑΙΩΝΑ**

ΕΡΤ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Η ΕΡΤ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟ. ΕΠΕΝΔΥΕΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ.